БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

36-хи жэлээ гарана

Буряад Үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 262 (9094)
НОЯБРИИН 6
ПЯТНИЦА
1959 он

Сэн 20 мунгэн.

Коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлдэ совет арадай зориг бадаруулагша, хүтэлбэрилхы агууехэ хүсэн болоһон Советскэ Союзай Коммунистическэ парти мандаха болтогой!

(КПСС-эй ЦК-гэй гаргаһан Уряануудһаа)

ДЕКАДАЯА ЭРХИМЭЭР ҮНГЭРГЭЕ

…ветскэ Бурядай искусство, ли…турын хоёрдохи декадын ма… Эхэ ороной ниислэл хото—…сквада нээгдэхэ үдэр хүрэтэр …од хоног үлэбэ. Манай артист…, дуушад, хатаршад, компози…нууд, уран зураашад болон уран …олшод өөһэдынгөө искусствые, …зохёолые, бэлиг шадабарние …вагайхидта харуулхань. Ле…эй орденто манай республикын …алистическэ соёл культурын …өлэгшэд боложо ошохо золдо …эгшэдтэ Бурят ороной ажал… ехээр найдана. Нэгэдэхи де…һаа хойшо үнгэрһэн хорёод …эй турша дотор манай искусст… худэлмэрилэгшэдэй, уран зу…шад болон уран зохёолшодой …г шадабаринь ехээр ургаа. …ной консерваторинууд, инсти…туд болон училищинуудые …гэһэн хүнүүдһээ республикым… уран бэлигтэ кадрнууд мүнөө …дэнэ. Россин Федерациин га…ата артистнар Лхасаран Лин…ин, Лариса Сахьянова, Надеж… Петрова, РСФСР-эй арадай ар…нар Чойжинима Генинов. Най… Гендунова, манай республикын …ай болон габьяата артистнар …ма Балдаков, Абида Арсала…, Вера Лыгденова, Дина Кыш…ова, Цыден Бадмаев болон бу… мүн тэрэшэлэн шадабари ехэ… олон тоото залуушуул декадын … өөһэдынгөө уран бэлигые ха…ха юм. Москва ошохо үндэр …абарнда хүртэгшэд декадын …ртуар байгуулхын тулада ехэ …долго гарган ажаллаһан, де…е удхынгаа, уран һайханайн…талаар үндэр хэмжээндэ үнгэр… шадаха байһанаа харуулһан …а. Гэбэшье, бүхы юумэн хуу …ээ гээд, декадын нээгдэхые хү…, һанаа амархан һууха болоо … тон ехэ алдуу болохо бшуу. …ческо коллективэй хүтэлбэри…э бүхэн, декадада хабаадаг… бүхэн энэ тон харюусалгатай …лгые амжалтатайгаар үнгэр…, творческо шанга шалгалта …хын тулада бүхы юумэ хэгдээ …э гү гэжэ дахин дахин бодо…узэхэ ёһотой.

…жэгүүдые гоёон шэмэглэхэ …нүүд, артистнарай хубсаһа ху…, уран зураашадай зурагууд, …ай уралан бүтээгшэдэй хэһэн …энүүд, выставкэдэ табигдаха …уд мүнөө эльгээгдэжэ байна. … нэгэн юумэ мартагдабагүй аа …эжэ, ашаалагдаһан юумэ зам…эбдэрхээр бэшэ гү гэжэ дахин …н бодожо, шалгажа үзэхэ хэ…эй.

…ртийна, профсоюзна, комсомо… организацинууд декадын нээг… саг хүрэтэр үлэһэн үдэрнүү… туршада, декадада хабаадаг…ай замдаа ябаха үедэ хөөрэл… элидхэлнүүдые үнгэргэхэ арга …мжотой. Уран бэлигтэнние …Р-эй Верховно Соведэй сес… материалнуудтай танилсуул… манай республикын предприя…уд, колхозууд болон совхозуу… коллективүүдэй социалистиче… уялгануудаа хэр зэргээр дүүр… байһан тухай хөөрэжэ үгэхэ …ала. Декадада хабаадагшад …вагайхидтай уулзахадаа ма… республика тухай, тэрээнэй …аалиин баялиг тухай, ажалай …нууд тухай хөөрэжэ үгэхэ бо…. Тиимэһээ партийна организа…уд декадада хабаадагшадые …тэй материалнуудаарнь хан… ёһотой. Декадын зүжэгүүдэй …дахa Москвагай театрнуудай … дээрэ 8—10 хоногто репетици хэхэ аргатай байхаар творческо хүдэлмэрилэгшэд эндэһээ мордохо байна. Энэ хадаа Москвагай эрхэ байдалда таараха арга боломжо тэдэнэртэ олгохо юм.

Нүхэд, театрнуудай, дуу хатарай ансамблиин артистнар! Замдаа мордохо үдэр хүрэтэртнай тоотойхон хоног үлэбэ. Энэ сагые зүбөөр ашаглажа, өөһэд өөһэдынгөө бэлэдхэлые нарижуулан һайжаруулагты, зүб һайнаар амарагты! Зүжэгүүд болон концертнүүдэй уран һайханай шанарай түлөө таанар ехэ харюусалга дааха байнат. Декадна репертуараа эндээ бэлдээшэдээ орходоо москвагайхидта үлүү һайнаар харуулхын тулада бүри ехэ оролдолго гаргаха байхат гэжэ таанарта Бурят ороной ажалшад найдана. Өөһэдынгөө амжалтаар Бурядай искусстводa шэнэ ханинарые олоор нэмээжэ шадаха байһанаа бү мартагты!

Республикын уран һайханай бүлгэмүүдэй зүгһөө зооветеринарна институдай хатаршад, Хэжэнгын аймагай бурят арадай дуушад, Тарбагатайн аймагайород арадай дуушад, Улан-Удын бурят интернат-һургуулиин һурагшад декадын үедэ уран бэлигээ харуулхань. Эдэнэр уран һайханай бүлгэмүүдэй эрхим коллективүүд болоно. Бэлэдхэл хэхэ сагаар бага байһан һаалишад, малшад, хонишод, студентнэр болон һурагшад декадын нээгдэтэр үлэһэн сагые илангаяа ашагтайгаар ашаглаха зэргэтэй.

Уран һайханай бүлгэмүүдтэ хабаадагшад! Бэлиг шадабаряа улам дээшэлүүлжэ, ниислэл хотын харагшадай зүгһөө үндэр сэгнэлтэдэ хүртэхые оролдогты!

Уран зураашад, уран зохёолшод, хэблэлэй болон номой худалдаанай хүдэлмэрилэгшэд ехэ юумэ хэхэ ёһотой болоно. Литературна вечернүүдые, уран зураашадай зурагуудай, арадай уралан бүтээгшэдэй хэһэн зүйлнүүдэй болон номуудай выставкэнүүдые һайнаар эмхидхэхын тулада, экспонадуудые зүбөөр табихын, экскурсинуудые һайнаар эмхидхэхын тулада ехэ оролдолго, шадабари гаргаха хэрэгтэй. Эдэ бүхы хүдэлмэри Москвада, байра дээрээ хэгдэхэ болоно. Эдэ хэмжээ-ябуулгануудые эмхидхэхэ нүхэдүүд! Сагаа гээнгүй, декадын энэ хубиие жэшээтэ һайнаар бэлэдхэхын, үнгэргэхын тулада бүхы оролдолгоёо гаргагты!.

Москвада нээгдэхээ байгаа искусство, литературын декада хадаа Бурят ороной ажалшадай ажабайдалдахи гайхамшагта событи мүн. Советскэ Союзай бүхы арадуудай, тэдэнэй тоодо бурят арадай экономико болон соёл культурые хүгжөөхын тулада Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын туйлай ехэ анхарал оролдолго гаргажа байдагай ашаар энэ декада болохонь бшуу.

Нүхэдүүд, декадада хабаадагшад! Таанарай амжалта республикын бүхы ажалшадые баярлуулжа, долоон жэлэй түсэбые болзорһоонь урид бэелүүлхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ эрхим амжалта туйлаха хэрэгтэ зоригжуулха байна. Таанарай амжалта советскэ Бурядай соёл культурые хүгжөөхэ тухай манай партиин анхарал оролдолгодо эрхим харюу боложо үгэхэл!

Агуухэ Октябриин 42 жэлэй ойн баяраар таанарые халуунаар амаршалаад, замдаа һайн ябажа, декадада ехэ амжалта туйлажа ерэхыетнай хүсэнэбди!

Советскэ Украинын гайхамшагта амжалтанууд

…ветскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет, … Союзай Министрнүүдэй Совет …нын КП-гэй ЦК-да, УССР-эй …стрнүүдэй Соведтэ бэшэг эль…, долоон жэлэй түрүүшын … республикынгаа хүдөө ажа… хүгжөөлгэдэ гайхамшагта ам…тануудые туйлаһантайнь, гүрэн…ооһо таряа, мяха, һү, үндэгэ, …, жэмэс, хүдөө ажахын бусад …ктнуудые худалдаха түсэбөө …орһоонь урид дүүргэһэнтэйнь …рамдуулан, Украинын ССР-эй … ажалшадые халуунаар амар…а.

Украинын колхоз, совхозууд гүрэндэ түсэбһөө гадуур таряа худалдаха уялгаяа дүүргээ. Бүхы дээрээ 450,1 миллион пүүд гэхэ гү, али түсэбһөө 17 миллион пүүдээр ехэ ороoһо тарян худалдагдаа.

Мүнөө жэлдэ сагай уларилай тааруугүй байбашье, агротехникые эрхимээр хэрэглэһэнэй ашаар, республика дотор гектар бүриһөө 195—200 центнер сахарай свёкло хуряагдаа, 680 мянган тонно гү, али үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхидэ орходоо 22 мянган тонноор ехэ наран сэсэгэй үрэһэн худалдагдаа.

Баярай суглаан

…эгэлдэр үдэшэ Улан-Удэ…род драмын театр соо Агууехэ …бриин социалистическэ рево…ин 42 жэлэй ойдо зорюулагда… Советскэ районой ажалшадай баярай суглаан болобо. Энэ ой тухай КПСС-эй горкомой секретарь нүхэр Ц. Ц. Дондуков элидхэл хээ.

Элидхэлэй һүүлээр сугларгашад һонирхолтой концерт хараба.

Республикын ажалшад Агуухэ Октябриин һайндэрые ажалай шэнэ амжалтаар угтана

Мухаршэбэрэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Галина Сысоевна Варфоломеева аймаг соогоо эрхим һаалишадай нэгэн юм. Нүхэр Варфоломеева Агуусхэ Октябриин һайндэр хүрэтэр үнеэн бүриһөө 1850 литр һү һааба.
А. Мантаевай фото.

Ажалай бэлэгүүлд

Агуусхэ Октябриин революциин 42 жэлэй ойн һайндэрые бэлэг ехэтэйгээр угтажа байһан Зэдын аймагай колхознигууд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон бусад ажалшад гүрэндэ мяха худалдаха жэлэйнгээ түсэб 105,1 процент, үндэгэ—126,6 процент, ороoһо тарня—163,4 процент дүүргэжэ, ехэ амжалта туйлаба.

Тус аймаг байгша ондо гүрэндөө түсэбһөө гадуур 1046 центнер мяха, 30177 центнер ороoһо тарня, 118 мянган үндэгэ худалдаа.

Аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз үнгэрөөшэ 10 һарын туршада нёдондоной энэ үеынхидэ орходоо гүрэндөө 1016 центнер, Борьёогой совхоз—915 центнер мяха ехээр худалдаа.

Тинхэдэ аймагай колхозууд үрэһэ хүрэнгээ хүсэд хүрэхөөр хаагаад, колхознигуудай ажалта үдэртэ ехэ ороoһо хубаана. Мүн ниитынгээ малда бүдүүн болон шэмэтэ, концентрированнэ тэжээл нёдондо жэлэйхидэ орходоо һураггүй ехээр бэлдэнхэй.

Аймаг абаһан уялгынгаа ёһоор гүрэндөө мяха, үндэгэ, ороoһо тарня болон хүдөө ажахын бусад продуктнуудые худалдажа байһаар.

***

Хориин аймагай ажалшад болон хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд гүрэндэ мяха худалдаха жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид—ноябриин 1-дэ 117,4 процент, үндэгэ—144 процент, ороoһо тарня—164,4 процент дүүргээ.

«Дружба» колхоз гүрэндэ мяха худалдаха жэлэйнгээ түсэб 131,7 процент, Ленинэй нэрэмжэтэ артель —124,6 процент дүүргэнхэй. Дурсагдаһан колхозууд гүрэндэ мяха худалдаха жэлэйнгээ түсэб дүүргэхэһээ гадуур 1959 ондо абаһан уялгаяа холо үлүүлэн бэелүүлээ.

Эндэхи колхозууд, совхоз һү һааха, гүрэндөө худалдаха жэлэйнгээ уялгые сүм дүүргэхын түлөө эдэ үдэрнүүдтэ эршэмтэйгээр ажаллажа байна.

***

Агуухэ Октябриин революциин 42 жэлэй ойн һайндэрэй, мүн КПСС-эй ЦК-гэй болохоёо байгаа ээлжээтэ Пленумэй урда тээ дэлгэрһэн бүгэдэ арадай мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоһон Ториин аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд гүрэндөө мяха худалдаха түсэбөө болзорһоонь урид, ноябриин 1-дэ 105,6 процент, үндэгэ—109,8 процент, орсоһо тарня—106,6 процент дүүргэнхэй.

Тус аймаг нёдондоной энэ үеынхидэ орходоо гүрэндөө 1352 центнер мяха, 54 мянган үндэгэ, 9264 центнер орсоһо тарня ехээр худалдаа.

Чимит ЦЫДЕНДАМБАЕВ

Алдарта замаараа алхалыш, манай Октябрь!

(Зол баярай поэмэ)

Галабта байгаагүй
шэнэ сагай түүхые,
Газар гэшхүүлэн
хэн бэшэжэ бараха юм?
Жаргалта ажалай
хүгжэмһөө үлүү ирагуугаар,
Жагсаалта арадуудай
маршһаа үлүү дорюунаар
Жабхаланта гимн
хэн һанажа шадаха юм?

Баяртай, хэшэгтэй
намарай һайхан үглөөгүүр,
Бурят арадтаа
бурят шүлэгөөр хандахаяа,
Саарһаяа урдаа
дэлгээн һуугша поэдтнай,
Сарюун солото
арюун Октябриин үетэн юм!..

Түрэһэн эсэгэдэм
түмэр анзаһа дабтааша,
Түрэл хани,
ородой уран дархашуул,
Бурят хүбүүнэй
эрдэм номдоо һураха
Булад гуурһа
хэхээ тиихэдэ мартаагүйл.

Манай түрүүшын
табан жэл соо бодоһон
Магнитогорскын
Хирпиисэ бүхэниие хобхолжо,
Бүмбэрсэг дэлхэйн
музей бүхэндэ тараагаа һаа,
Бухы хүнүүд
үеын үедэ һүгэдэхэл.

Эб найрамдалай
эрэлхэг түрүү Гвардеец,
Эдир залуу
зулгы сэсэн Октябрь,
Гүрэн бүхэнэй
гүн харгынуудаар алхалнал.
Гэгээн дэлхэйн
гэр бүхэндэ дабшалнал.
Ажалша Хитадай

амжалтада баясан, Октябрь,
Амтата барайгар
алим жэмэсынь амасанал.
Монгол хүбүүнтэй
мориной хурдаар урилдажа,
Сэлмэгхэн испанкын
сэлсэгэр хасарые үнэсэнэл.

Эдир Октябрь
Энэдхэг орон айлшалжа,
Задарюун томо
заанай эмээлдэ мордоно.
Японой загаһашанай
хулһан урсада урюулжа,
Ядуу байдалһаа
яажа мултархые зүбшэнэл.

Харахан хүбүүгээ
негр эхын үлгыдэхэдэ,
Хажуудань энеэбхилэн
манай Октябрь зогсонол.
Үүдэндэ багташагүй
үүлэндэл малгайень үмдэлсөөд,
Мексиканецтай
мексикан дууень дуулалсанал.

Албанида Октябрь
түрүүшынь ургаса абалсажа,
Алтан колосыень
альган дээрээ үйрүүлнэл.
Ногооншог байһан
үрһэн бүхэндэнь хананхай,
Номин эрдэни
тоолоһондол тooложо баясанал.

Хадын Грецидэ
халуун уларилта Вьетнамда,
Халуудатараа
хатуу түмэрынь дабталсанал.
Ашата Октябриин
алхалаи ябаһан лэ газарта
Ажалай хүгжэм
баярай магтаал зэдэлнэл.

Октябриие анханда
балай тоожо үгэдэггүй
Огсом дээрэлхүү
үлбэр дохолон капитализм,
Манай Октябриин
гэртэнь орожо ерэхэдэ
Малгайгаа абаха
тиимэл эрхэтэй болошонхой.

Аюултай дошхон
орёо эмниг атомые,
Амаар хазаарлаад
ажалша Октябрь соёруулаал,
Хүсэтэ Оронойнгоо
улаан вымпелтэ годлиие,
Хүйтэн һарын
хүйһэ шэглүүлэн харбажархёол.

Нүгөөдэ хасараа
нюужа буруу бухашаһан,
Эшэмхэй һара
эжэлжэ ядаад, үсэгэлдэр,
Мэнгэтэйхэн нүгөөдэ
малагар сагаан хасараа,
Манай ниислэл
Москва тээшэ эрьюулжэрхёо.

Илажа гараһан
инаг түрэл Октябрь,
Туяа гэрэлтэ
тугаа зулайдаа мандуулан,
Хүн түрэлтэдөөрөө
хүтэрэлдэжэ нүхэсэнхэй,
Алдар һайханта
аладайнгаа замые үргэлжэлүүл!

Золтой Октябриингаа
тэбхэр зуудахи наһые
Угтан баясаха
уран бэлигтэ хүбүүдтээ,
Ерэхэ үеынгөө
ехэ золтой ашанартаа,
Зүрхэмни мүнөөнһөө
атаархан юрөөн сохилнол.
Зүрхэмни шагнанал
тиихэдэ зэдэлхэ хүгжэмые...

Энэ магтаални
энэ поэмэмни дүүрээгүй,
Энэ поэмэдэмни
эсэслэл гэжэ байхагүй...
Алдарта хэрэгэй
мандаһан сагта, хэзээдэшье,
Уран поэмын
урасхалта һабань дундардаггүй!

МОСКВА. Улаан талбай.
ТАСС-эй фотохроника.

КПСС-эй ЦК-гэй Пленумые угтуулан

Хүдөө ажахыгаа хүгжөөхын түлөө аймагай парторганизациин тэмсэл

Мүнөө жэлэй ноябрь—декабрь һарануудта КПСС-эй Центральна Комитедэй ээлжээтэ Пленум зарлагдажа, тэндэ хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ шухала шухала асуудалнуудай зүбшэн хэлсэгдэхэ тухай мэдээсэлые манай аймагай партийна организаци, бүхы ажалшад тон ехээр һайшаан угтаад, эршэмтэйгээр, урма зоригтойгоор ажаллажа байна. Партийна, мүн колхозшнигуудай хамтын суглаануд дээрэ КПСС-эй ЦК-гэй мэдээсэл һайшаан дэмжэгдэжэ, социалистическэ уялгануудай дүүргэлтын дүнгүүд гаргагдажа, дутуу дундануудай, хэрэглэгдээгүй арга боломжонууд элирүүлэгдэжэ, тодорхой зорилгонууд табигдаһан юм.

Үнгэрэгшэ һарануудай дүнгүүд дээрэһээ харахада, хараалһан түсэбөө дүүргэхын түлөө дэлгэрһэн мүрысөөе партийна эхин организацинууд, колхозой правленинүүд шадамараар, тодорхойгоор хүтэлбэрилдэг болоһон байна.

Октябриин 20-до аймагай колхозууд гүрэндэ таряа, хартаабха, газарай бусад эдеэ, тэрэшэлэн ноохо, үндэгэ худалдаха түсэбөө горьтойхоноор үлүүлэн дүүргээ. Нёдондонойхидо орходоо колхозууднай 72 мянган пүүд таряа, 4500 центнер хартаабха, 340 центнер овощь, 600 центнер ноохо, 127 мянган үндэгэ гүрэндөө ехээр худалдаа. Нёдондо жэлэй энэ үеынхидэ орходоо 3100 центнер мяхан, 1200 центнер һүн ехээр худалдагдаба. Гүрэндэ һү худалдаха түсэб ноябриин 15-наар, мяха—декабриин эхеэр дүүргэгдэхэ гэжэ тухайлагдана. Карл Марксын нэрэмжэтэ, «Звезда», «Авангард» колхозууд гүрэндэ һү худалдаха жэлэйнгээ түсэбые 3 һара урид дүүргээд, шэнэ жэлэй гаратар үшөө 5 мянган центнерһээ бага бэшые худалдаха уялга абаа.

Эдэ бүхы амжалтанууд зүндөө ерээгүй байһаниинь мэдээжэ. Аймагай партийна организациин, колхозуудай правленинүүдэй, бүхы колхознигуудай шэн зоригто, эсэшэ сусашагүй ажалай ашаар бараг һайн ургаса хуряагдаһан, малһаа ашаг шэмэ ехээр абтадаг болоһон байна.

Колхоз бүхэндэ зохистой севооборотой гурим зохёогдожо, нэбтэрүүлэгдэжэ байнхай. Уһалагдадаг газартай колхозуудта олон жэлэй ногоо тарилгатай полевой болон тэжээлэй ургамалнуудай севооборот, уһалагдадаггүй газарай колхозуудта паарай хоёр политой 5 полиин севооборотой гурим хэрэглэгдэдэг боложо байна. Севооборотто гүйсэдөөр ороошьгүй һаа, һүүлэй хоёр жэл соо колхозууднай ороохо таряанай тогтууритай һайн ургаса хуряадаг болоо. Үнгэрэгшэ жэлдэ тарялангай гектар бүриһөө дунда зэргээр 10,5 центнер, мүнөө жэл 13,5 центнер ургаса хуряагдаба. Һүүлэй жэлнүүдтэ ногоонууд таригдадаг болоо. Колхозуудтамнай хамта 240 гектар дээрэ хүсы үбһэн таригданхай. Мүнөө жэл тэрэнэй 140 гектар дээрэһээ 2800 центнер эрхим шанартай үбһэн хуряагдаа.

Газар тариалан элдүүрилхэдээ тэжээлэй ургамалнуудые ехээр тарихадаа болохо зорилго табигдана.

Урда сагта хэрэглэгдэжэ байгаад орхигдошоһон уһалуурийн һубаг канавануудые заһагдажа, һэргээгдэжэ, шэнэнүүд барагдана. Тиигэжэ һүүлэй жэлнүүдтэ уһалагдадаг газарнууд 2 мянган гектараар үргэдхэгдөө. Шэнгэн оё модо, һөөг бургаанууд сэбэрлэгдэжэ, 9 мянга шахуу гектар шэнэ, боро газар ашаглагдаба.

Колхозуудынай һая болотор мүртэй үрэһэ хүрэнгэгүй һэн. Колхозуудаа сортовой үрэһэ хүрэнгэтэй болгохын тулада аймагай партийна организаци нилээд оролдолго гаргажа, мүнөө жэл имагтал сортовой үрэһөөр тарилга хэгдээ. Ороохо таряанай ургаса дээшэлүүлхэ хэрэгтэ энэ ушар ехэ удхашанартай байба.

Урда жэлнүүдтэ колхозууднай ороохо таряанай үрэһые шэнгэнээр, юрын аргаар таридаг байһан юм. Мүнөө имагтал хэрээһэлүүлэн таридаг, сэхэнхи полинуудые амяарлан хуряадаг болообди.

Газар таряалан элдүүрилгэеэ зарим тэды һайжаруулбашье, дутуу дунданууднай үшөөл олон. Пропашной ургамалнуудые, илангаяа кукуруза, хартаабха мүртэйгөөр ургуулжа үшөөл шаданагүйбди. Хартаабхын үрэһэ һэлгэжэ байха асуудал шиидхэгдэнэгүй. Тиихэдэ газараа һайнаар үтэгжүүлжэ биранагүйбди. Саашадаа сабшалан, бэлшээри һайжаруулха талаар ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ зэргэтэй.

Малай тэжээлэй асуудал үшөөл хүсэдөөр шиидхэгдээгүй зандаа.

Мал ажалай гээгдэлһээ гарахын тулада аймагай партийна организаци горьтой тэмсэл дэлгэрүүлжэ, һүүлэй жэлнүүдтэ яһала амжалта түйлагдадаг болоо.

Хэдэхэн жэлэй саада тээ гол түлэб шэрүүн, шэрүүбтэр ноолотой хонидые үсхэбэрилдэг байһан аад, мүнөө хонидоо барагсаан нарин, нарибтар ноолотой болгожо шадаабди. Хонидоо искусственна аргаар үрэжүүлдэг болоһоной ашаар үүлтэрынь түргэнөөр һайжаруулагдана, түргэнөөр олошоруулагдана. Мүнөө жэлэй октябриин 1-дэ хамта 100 эхэ хонин бүриһөө 86 хурьган, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо—103 хурьган абтаа. Тиибэшье хонид үшөөл һубайрһаар, ноолон багаар хайшалагдана. Мүнөө жэл хонин бүриһөө дунда зэргээр 2,8 килограмм ноолон хайшалагдаа. Нарин, нарибтар ноолотой болобошье, эдэ хонидоймнай шэгнүүр үшөөл бага. Саашадаа хонидоо томо бэетэй, шэгнүүр ехэтэй болгохын тулада хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, хонишоднай оролдоно.

Урдань зарим жэлнүүдтэ манай колхозууд жэл соо үнеэн бүриһөө оройдоо 300—400 литр һү һаадаг байһан юм. Һүүлэй хэдэн жэл соо һү һаалгые дээшэлүүлхын түлөө шанга тэмсэл дэлгэрүүлэгдэжэ, үнеэн бүриһөө һү һаалга 700-гаад литрээр дээшэлээ. Шэнэ, түрүү аргануд зоримгойгоор нэбтэрүүлэгдэжэ, малай харууһа, эдеэлүүлгэ һайжаруулагдажа, энэ амжалта туйлагдаа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Тиибэшье һү һаали дээшэлүүлхэ арга боломжонууд хүсэдөөр хэрэглэгдэнэгүй. Зарим колхозуудта һаалиин гүүртэнүүд багахан байна. Ленинэй, Сталинай, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозуудай һаалиин гүүртэнүүд бутархай олон, багаханууд байһан дээрэһээ фермэнүүдтэ ажал ехэтэй хүдэлмэри оньһожоруулха, һаалишадай ажалые хинан шалгаха, үнеэдые шэмэтэ тэжээлээр, талха таряанай зүйлөөр саг соонь һайнаар хангаха, малшадта культурно-ажаһуудалай зохистой байра байдал түхеэрхэ аргагүйдэгдэнэ. Ойрын нэгэ — хоёр жэл соо һаалиин гүүртэнүүдые томодхохо, малшадые культурно-ажаһуудалайнь талаар һайнаар хангадаг болохо зорилго табигдана.

Мяха ехээр абадаг болохын тулада нилээд хүдэлмэри хэгдэжэ байнхай. Нёдондонойхидо орходоо 2 дахин ехэ мяхан тушаагдаба. Тиибэшье абаһан уялгадаа үшөөл хүрэнэгүйбди.

Мяха ехээр абадаг болохын тулада залуу мал—буруу, хашарагуудые һайнаар түлжүүлжэ, томо болгохо, олоорнь шахаха гээшэ шухала удхашанартай. Мүнөө үбэлдөө шахагдаха буруунууд илгагдажа, дүршэлтэй малшадта тушаагдаа, һайн шанартай үбһэ тэжээл үгтэнэ.

Мүнөө жэл хэдэ хэдэн колхозуудта зарим үнеэд һаагдангүй, хоёр тугалда хүхүүлээд ябажа байгаа. Иигэжэ түлжүүлэгдэһэн тугал 9 һаратайдаа 2 центнер шахуу татана. Ерэхэ жэлдэ тугалнуудые хүхүүлжэ түлжүүлхын тула 800—900 үнеэд илгагдахаар хараалагдана.

Машина техникэ олоор хэрэглэдэг боложо, ажалаа оньһожоруулжа, хүдэлмэриингөө бүтээсэ дээшэлүүлхэ талаар урдамнай ехэ зорилго табигданхай. Үбһэ, һолоомо суглуулха, һүрилхэ хүдэлмэри үшөөл оньһожоруулагдаадүй байһаар. Ажал хүдэлмэреэ оньһожоруулха зорилгоор колхоз бүхэндэ оньһожоруулгын, уралан нарижуулгын, ухаалан зохёолгын бюро, монтажна бригаданuудые байгуулаабди. Тэдэнэй хүдэлмэрие һэргээжэ, эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилүүлхэ зэргэтэйбди.

Колхозуудые һайн хүтэлбэрилэгшэдтэй болгохо гээшэ шухала асуудалнуудай нэгэн мүн. Колхозуудай һайн түрүүлэгшэнэрые, парторганизациин секретарьнуудые, бригадирнуудые, фермэ даагшанарые шэлэн олохын тулада КПСС-эй айком нилээд оролдолго гаргана. Илангаяа хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй дундаһаа хүнүүд олоороо хүтэлбэрилхы тушаалда дэбжүүлэгдэнэ. Тиибэшье энэ талаар дутагдалнууднай олон.

Хүдөө ажахыгаа хүгжөөхэ талаар зарим тэды амжалта туйлабашье, урдамнай ехэ зорилгонууд угтажа байна. Эдэ зорилгонуудаа амжалтатайгаар бэелүүлжэ, КПСС-эй ЦК-гэй ээлжээтэ Пленумые нэрэтэй солотойгоор угтахын түлөө оролдохобди.

Н. Малыгин,
КПСС-эй Баргажанай айкомой секретарь.

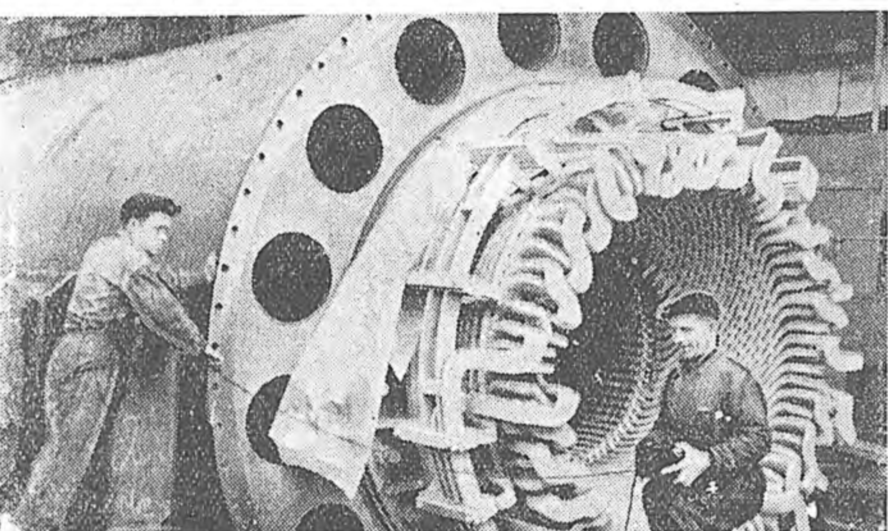
Политһуралсалай түрүүшын хэшээл

Мүнөө жэлдэ Заиграйн аймагай партийна организацинуудта 100 кружок, политһургуули байгуулагдаба. Эдэнэй 50-ниинь КПСС-эй түүхэ шудалха кружогууд, промышленность, барилгын, хүдөө ажахын экономико шудалха 19 кружок бии юм.

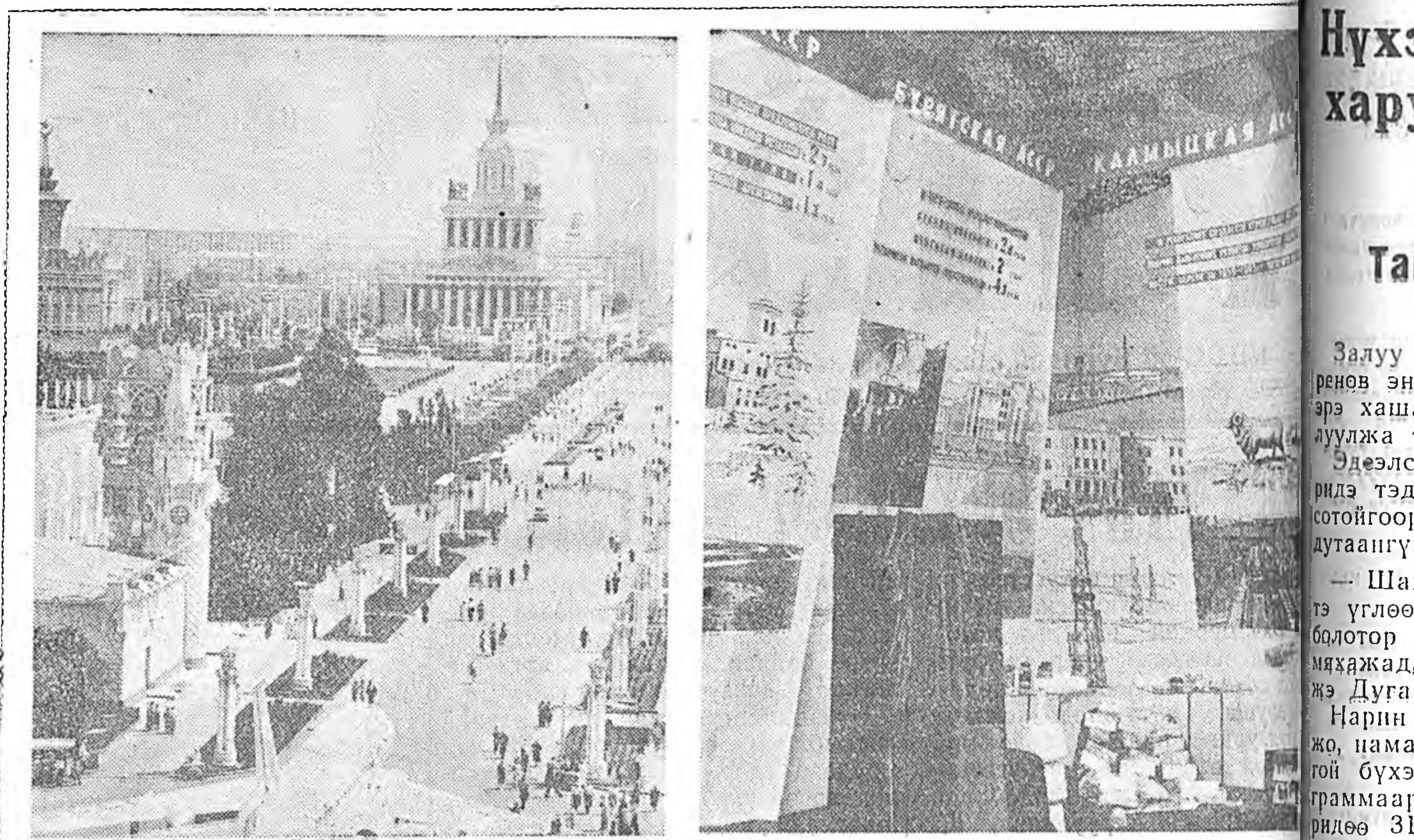
Кружогууд болон политһургуулинуудай түрүүшын хэшээлнүүд үнгэргэгдэбэ. Аймагай олонхи партийна организацинууд һуралсалай шэнэ жэлдэ һайнаар бэлэдхээ. Тиигэжэ түрүүшын хэшээлнүүд һониноор, олон хүнэй хабаадалгатайгаар үнгэрбэ. Жэшээнь, «Гигант» колхозой партийна организациин дэргэдэ 4 кружок, семинар байгуулагданхай. Эдээнэй түрүүшын хэшээл удха түгэлдэрөөр, һайнаар үнгэрөө. Шэнэ-Бэрээнэй һургуулиин дэргэдхи коммунистическээр хүмүүжүүлгын семинарта «һурагшадай коллектив эмхидхэхэ тухай» темээр хэшээл болобо. «Ажал хүдэлмэридэ дүршэлтэйгөөр һургахада хүнүүд али бүхы талаараа хүмүүжэдэг» гэһэн темээр Хуушан-Бэрээнэй дунда һургуулиин дэргэдэхи семинарай түрүүшын хэшээл үнгэргэгдэбэ. Пропагандистнар А. И. Колмакова, И. Д. Рязанов гэгшэдэй элидхэл хэһэнэй һүүлээр олон хүнүүд үгэ хэлээ. Тиихэдээ һургуулиин байдалһаа жэшээ абажа хүнүүд үгэ хэлэһэн, эмхидхэлэй асуудал шиидхэһэн байна.

Онохойн модоной комбинадай, Хандагатайн, Баруун-Тарбагатайн, Шулуутайн леспромхозуудай, «Улаан-Эрхирик», XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозуудай, Хүрьбын РТС-эй партийна организацинуудта түрүүшын хэшээл эдэбхитэйгээр үнгэргэгдэбэ.

В. Лошкомоева.
КПСС-эй Заиграйн райкомой пропаганда, агитациин таһагые даагша.

Ленинград. С. М. Кировэй нэрэмжэтэ «Электросила» гэжэ заводой машина бүтээлгэдэ Агуухэ Октябриин 42 жэлэй ойе ажалдаа шэнэ амжалтануудаар угтажа байна. Турбокорпус соонь 200 мянган киловатт хүсэтэй турбогенератор хабсаргагдажа дүүргэгдэбэ. Тэрэнэй статорые туршалга эхилээ. Зураг дээрэ: Электромонтерууд Ю. П. Попов (зүүн гарһаа), Г. Н. Суворов шэнэ турбогенераторай статорай корпусой дэргэдэ байна.
ТАСС-эй фотохронико.

СОВЕТ ХУУЛИ, ЁҺО САХИЛГАДА ОЛОНИИТЫН ҮҮРГЫЕ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

Арад зоной хүсэндэ найданабди

Предприяти, эмхи зургаануудаар, колхоз, совхозуудта эмхидхэгдэһэн арадай дружинанууд, нүхэдэй сүүдүүд зарим хүнүүдэй зүгһөө журам эбдэхэ, ёһо гуримһаа хадуурха ябадал уридшалан зайсуулдаг, хүмүүжүүлхы ехэ удхашанартай байна.

Нүхэдэй сүүдүүдтэ анхаралаа ехээр хандуулха саг ерээ. «Нүхэдэй сүүдүүд тухай дүримэй» проектые һайшаанаб. Хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ, ажалай журам бэхижүүлхэ хэрэгтэ ехэ нүлөөтэй, аша туһатай байһыень тиимэ сүүдүүдэй хүдэлмэриһөө хаража, ажалшад ехээр һайшаана.

Манай аймагай предприяти, эмхи зургаануудай дэргэдэ эмхидхэгдэһэн нүхэдэй сүүдүүд нийтын гурим эбдэһэн хүнүүдые хүмүүжүүлхэ талаар һайн жэшээ харуулна.

Кяхтын барилга-заһабарилгын конторой залуу хүдэлмэришэн нүхэр Каленов һаяшаг салингаа абаһаар архи уугаад, ямаршье зэмэгүй хүниие олоной дунда муухайгаар хараадан, сохиһон байгаа. Тэрэнэй гаргаһан зохидгүй аяг ааша тухай хэрэгыень нүхэдэй сүүдтэ үгэхэ гэжэ һанамжалагдаһан байна. Сүүд дээрэ хүн зон олоороо сугларaa. Сугтаа хүдэлдэг 10 гаран нүхэдынь Каленовой буруу ябадалые, дутуу дундыень шангаар шүүмжэлһэн байна.

Нүхэр Каленов коллективэйнгээ нэрые гутааһан зэмээ мэдэрээд, иимэ таарамжагүй ябадал саашадаа гаргахыемни харахагүйт гэжэ үгэеэ үгөө. Мүнөө нүхэр Каленов ажалдаашье һайнаар хүдэлдэг болонхой.

Үшөө нэгэ баримта абаад үзэе.

Түмэр харгын Наушка станциин залуу хүдэлмэрилэгшэ Геннадий Тихонов үдын хойно һогтуугаар ажалдаа гараад, хүдэлдэг газартаа унташаһан юм. «Иихэдээ шимнай ябабши?» гэжэ нүхэдэйнгөө хэлэхэдэ, «танай хэрэг бэшэ, өөрөө толгойтой хүн би, буруу юумэ хээһээ—харюусажа шадахаб гээд, муу муухай үгөөр хараажархиһан байха.

Тэрэнэй аяг аашань профсоюзай организацида дуулгагдаад, Тихоновэй ябадал тухай асуудал тэрэ дары хамтын суглаан дээрэ табигдаа. Хэһэн гэмээ мэдэржэ, «дахин иимэ юумэ гаргахагүйб, залуудаа гээшэб, ойлгогты» гэжэ үнэн сэдьхэлһээ мэдүүлһэндэнь, аман зэмэ үгөөд орхиһон байна.

Нүхэдэй сүүдүүдэй хажуугаар хамтын суглаанай хүмүүжүүлхы ехэ нүлөөтэй байһые энэ баримта харуулна.

Сүүдтэ ороһон хэрэгые тэрэ дары харадаггүй, дараад байдаг ушар зарим нүхэдэй зүгһөө үзэгдэнэ. Кяхтын хоёрдохи АТК-гэй жолоошон Николай Игумнов гэртээ хэрүүл шууяа татажа, хүршэнэрөө амар байлгадаггүй байһан юм. Игумновай хэрэгые АТК-гэй нүхэдэй сүүдтэ эльгээһэн байнабди. Гэхэ зуура тэндэхи нүхэдэй сүүдэй түрүүлэгшэ нүхэр Дашипылова тэрэ хэрэгые һара шахуу даража байна.

Олоной хэрэгтэ иимэ хойрогоор хандажа болохогүйл.

Гэмтэ ябадал гаргаһан тухай гомдолой арадай сүүдтэ ороод байхадань, зарим хүниие даажа абахамнай гэһэн зууршалга ородог болонхой. Зүгөөр гар даажа абаха гэһэн хүнөө һайса мэдэхэ шухала.

Иимэ ушар манда һаяшаг болоо: барилгын хоёрдохи участогта хүдэлдэг Краснопеев, Матюнин гэгшэдэй хулгай хэһэн тухай хэрэгэй арадай сүүдтэ ороходонь, тэдэниие гар даажа абаха зууршалга хэгдэһэн байгаа. Тэрэ зууршалгаар тэдэ хоёр сүүдлэгдэхэеэ болёод, коллективтээ хэлсэгдэхээр бусаагдаһан юм. Гэбэшье 2—3 хоноод байхада, мүнөөхи Краснопеев хүдэлмэриин үедэ архидажа, хүниие хараагаад, тэрэнэй хэрэг дахинаа арадай сүүдтэ ороһон байна.

Тиимын тула, Краснопеев мэтын һэнгэргүй хүнүүдые гар даажа абахаар зууршалһанай хэрэггүй гэжэ һанагдана.

Профсоюзай, комсомолой, олониитын бусад организацинууд арад зониие хүмүүжүүлхэ ехэ дүршэлтэй болонхой. Жэжэхэн гэм хэгшэдые, гурим журам эблэгшэдые олониитын үзэмжэдэ табиха гэһэн дурадхал һайшаагдана.

П. Тарасов,
Кяхтын аймагай арадай судья.

Һонирхолтой тоо, баримтанууд

АНГАР ДЭЭРЭХИ ЭГЭЭЛ ТОМО ЭЛЕКТРОСТАНЦИ

Братска ГЭС-эй гүйсэд ашаглалгада ороходонь, жэл бүри 22 миллиард киловатт-час электроэнерги абтадаг болохо. Энэ энерги 140 миллион хүнэй хүсэнтэй адли юм. Тус ГЭС-эй энергеэр жэл соо 150 миллион тонно булад хайлуулагдаха. Мүн энэ энергеэр 1 миллион 400 мянган автомобиль бүтээгдэхэ болоно.

100 мянган зонтой мүнөө үеын городто ажаһуудалай, коммунальна хэрэглэмжэдэнь жэлдээ 30 миллион киловатт-час электроэнерги хэрэгтэй. 100 мянган зонтой 733 город ганса Братска ГЭС-эй энергеэр хангагдажа шадаха.

* * *

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Волгын, Сталинградай ГЭС-үүдэй нэгэ жэл соо гаргадаг энергитэй адли энерги Братска ГЭС гансаараа үгэхэ шадалтай. ГЭС-эй хүсэниинь Днепрогэсһээ 5 дахин, Каховско ГЭС-һээ 11 дахин ехэ юм.

* * *

Братска ГЭС-эй уһа хадагалха Братска далай дэлхэйн эгээн томо сөөрэм болохо. Энэмнай 5500 дүрбэлжэн метр талмайтай, 179 кубическэ километр уһан багтаха байха. Иимэ тоогой хэр ехэ байһые доро дурсагдаха сасуулалта харуулна: Куйбышевай далай 50. Рыбинска, Сталинградай далайнууд 25—25 кубическэ километр уһатай.

Азов далайн эгээн гүнзэгы газарынь 15 метр болодог, харин уһа хадаглаха Братска сөөрэмэй гүнзэгынь 100 метртэ хүрэхэ байна.

* * *

1927 ондо Братск 177 урхэтэ айлтай, 887 хүнтэй багахан тосхон байһан юм. Харин мүнөө Братска ГЭС-эй барилгада 26 мянган хүн ажаллана. Эндэхи 14 һургуулида 1959 оной эхеэр барилгашадай 3300 гаран үхибүүд һурадаг байгаа.

* * *

Энэ ГЭС Братско-Тайшедэй промышленна нэгэдэлэй гол зүрхэн болохо юм. Эдэ нютагуудта хэдэ хэдэн промышленна томо предприятинууд, тэрэ тоодо ой модоной ехэ үйлэдбэри оролсоно. Эдэнэр бүхы оронноймнай предприятинуудай 1958 ондо бүтээн гаргадагһаа 3 дахин үлүү ехэ хэмэл утаһа-целлюлозо, нёдондо Советскэ Союзай бүхы заводуудай гаргаһанһаа 4 дахин ехэ картон бүтээн гаргаха байна. Братска барилгашадай барижа байһан Коршуновска ашагта малтамал шанаржуулдаг комбинат Советскэ Союз дотор, мүн дэлхэй дээрэ эгээл томо комбинат болохо юм.

Братска ГЭС-эй барилгада бүхы оромнай туһална. Ороной 800 гаран заводууд эдлэл хэрэгсэлнүүдые Падунска талмай тээшэ эльгээжэ байдаг. Свердловско, Новокраматорско заводууд экскаваторнуудые, Челябинска, Кузнецкэ заводууд — бетон шэрэхэ эстакадануудые, транспортын түхеэрэлгэ, Ленинградтахи Кировэй нэрэмжэтэ завод — бетон шудхаха түхеэрэлгэ, Барнаульска, Бийскэ заводууд — котелнуудые, Владимир Ильичын нэрэмжэтэ Москвагай завод — насосуудые иишэ эльгээнэ.

* * *

Эндэхи барилгашад Братска ГЭС-ые болзорһоонь урид ашаглалгада оруулха гэжэ оролдоно. Энэнь экономикын талаар ехэ аша туһатай болохо юм. Каховско ГЭС-ые болзорһоонь нэгэ жэлээр урид ашаглалгада оруулжа, 75 миллион тонно нүүрһэ малтаха, 6,5 миллион тонно металл үйлэдбэрилхэ электроэнерги абтаһан байгаа.

Братска ГЭС-ые болзорһоонь нэгэшье һара урид хүдэлгэжэ эхилбэл, 1 миллиард 800 миллион киловатт-час электроэнерги Эхэ орондомнай үгтэхэ юм. Энэнь Каховско ГЭС-эй жэл соо гаргадаг электроэнергиһээ 400 миллионоор дээшэ болоно.

«АГИТАТОР» журналһаа абтаба.

Ехээр һайшаана

«Совет хуули ёһо, социалистическэ ажабайдалай гурим эбдэлгэтэй тэмсэхэ тушаа олониитын үүргэ дээшэлүүлхэ тухай» газетэнүүдтэ толилогдоһон Хуулиин проектые Буркоопсоюзай хабаатай худалдаа наймаанай эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд ехээр һайшаана. Энэ проекттэй хүн бүхэниие танилсуулхын тула хөөрэлдөөнүүд хэгдэжэ байна.

Бүри һаяхан, 2—3 үдэрэй саана Гүрэнэй худалдаа наймаанай, потребкооперациин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой клуб соо 70 шахуу хүн сугларaa. Месткомой түрүүлэгшэ нүхэр Балдынов шэнэ Хуулиин проект тухай тодорхойгоор хэлэжэ үгэбэ. Шэнэ Хуулиин проекттэй танилсажа, олониитын ёһо гурим наринаар сахиха хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаха ёһотойбди гэжэ эндэ сугларагшад мэдүүлээ.

Гэмтэ ябадал хэгшэдтэй, хуули ёһо, олониитын гурим эбдэгшэдтэй тэмсэхэ хэрэгтэ нүхэдэй сүүдэй үүргые дээшэлүүлхэ, арадай дружинануудай хүдэлмэрие һайжаруулха, совет худалдаа наймаанай гурим эбдэдэг, эд бараа худалдан абагшадые мэхэлдэг, кооперативна

...үхэд буруушад, тугалшад! Залуу малаа эрхимээр ...арууhалжа, сүүдхэ бүри шэгнүүрыень 500—600 граммаар нэмээхын түлөө тэмсэгты!

☆

Тагалцарай бэрхэ буруушан

...алуу малшан Дугар Бадмацы...ов энэ жэл далан хоёр толгой хашарагуудые бэлшээн тарга...жа тушаахаар шиндэhэн юм. ...дэлсэтэй hайн зунай бэлшээ...э тэдэнээ шадамараар, оролдо...йгоор адуулжа, уhа хужараар ...ангүй ябуулаа.

—Шанартай элбэг ногоондо эр...үглөөнhөө эхилээд үдэшэ орой ...отор бэлшээхэдэ мал удангүй ...жадаг, таргалдаг байна,— гэжэ Дугар Бадмацыренов хэлэдэг. ...арин нягта харууhанhаа боло...намар тээшэ бэеэ хүсөөд, тол...бүхэнэйнь шэгнүүр 134 кило...ммаар нэмэбэ. Ингэжэ тус бү...өө 316 килограмм хүргэгдэжэ, ...ндэ тушаагдаа.

...ройдоо жэл тухай залуу мал ...уhалhан аад, бэрхэдээл энэ ...й дүршэлтэй болоhон Дугар ...у, тугал бэлшээн таргалуулха ...ы тогтоолые сэхэтэ hайшаагаа. ...эжэ таба-зургаа hаратай 80 ...ал түлжүүлжэ, ерэхэ жэлэй на...э тус бүриинь 320 килограмм ...оод гүрэндэ худалдаха социа...тическэ уялга абаба. Мүнөө ту... бүхэниинь 120 килограмм та....

—Алдарта Октябриин 42-дохи ...партиингаа ЦК-гэй ээлжээтэ ...нумые совет хүн бүхэн бэлэ...э угтахаяа байна. Бишье ажа...э бүри нарижуулжа, хубитаяа ...улха хүсэлэнтэйб,—гэжэ энэ ...шан зугаална.

...дэ үдэрнүүдтэ нүхэр Бадмацы...нов Тагалцар гэжэ газарта ту...нуудаа харууhалжа, игаабари ...аан үдэр хагда элбэгтэй бэл...ридэ адуулна.

...бэлжэлгэ hайнаар үнгэргэжэ, ...ая бэелүүлхын зорилгоор хо...байраа хүсэд заhажа дулаа...а, горьтой үбhэ тэжээл газаа...шэрэжэ байна.

Ц. Гомбын.
Сэлэнгэ, XX нартсъездын нэрэмжэтэ колхоз.

☆ ☆

Эрхим үхэршэндэ буруун даалгагдаба

Дондок Данжуров хоёрдохи жэлээ бэлшээн таргалуулха мал харууhалха зуураа hайн дүй дүршэлтэй болоhхой.

Хоёр hарын урда тээ 90 толгой хашараг тушаажа абахадаа, энэ адуулгашан тэдэнэйнгээ тус бүриин шэгнүүрые сүүдхэдээ 1 килограммhаа бага бэшээр нэмээхэб гэhэн социалистическэ уялга абаа hэн.

—Гүрэндэ тарган мяха ехээр тушааха, худалдаха хэрэг гол түлэб мал адуулгашын хэшээл оролдолгоhоо дулдыдаха байна бшуу. Тиимэhээ манай харюусалга тон ехэ,— гэжэ нүхэр Данжуров хөөрэнэ. Тэрэнэй хэлэhэн үгэ тон зүйтэй.

Кударын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой суута малшан Дондок Данжуров, тэрээнтэй сугтаа хүдэлдэг колхозшнгууд Пурба Раднаева, Дыжит Батомункуева гэгшэд абаhан социалистическэ уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэбэ. Ьаяхан бэлэдхэлэй пунктда малшадай харууhалжа байhан 90 хашараг тушаагдажа, тэдэнэй олонхинь дундаhаа дээшэ, дунда шадалтайгаар абтаа. Хоёр hарын туршада хашараг бүхэнэй шэгнүүр үдэртөө 1,1 килограммаар нэмэhэн байна.

Эдэ мал адуулагшадай оролдолгын ашаар Ждановай нэрэмжэтэ колхоз 260 мянган түхэриг олзо доход абанхай. Зүгөөр эдэ малшадай ажалай түлөөhэндэ оройдоол 4 мянган түхэриг түлэгдөө. Иигэжэ колхозой мал адуулагшад мүнгэ зөөри багаар гаргашалжа, тарган мяха ехээр абаа гээшэ.

Алтайн мал адуулагшад ямар аргаар ажалдаа иимэ амжалта туйланаб гэхэдэ, тэдэнэр харууhалжа байhан малаа зунай сагта хашаанда оруулангүй, үдэр, hүнигүй адуулжа үнгэргөө. Жэшээнь, али бэлшээри дээрэ hүни болоноб, тэндэнь лэ малаа хэбтүүлжэ амаруулаад, адуулжа хонодог hэн. Хүхэ ногооной үедэ эдеэлсэтэй, уhаар элбэг бэлшээринүүдые шэлэжэ, үхэрнүүдээ адуулдаг байгаа.

Эдэ үдэрнүүдтэ дүршэл ехэтэй үхэршэн Дондок Данжуров буруунуудые тушаажа абаад байнхай. Шахан түлжүүлэгдэхэ буруунуудай тус бүриин шэгнүүрые сүүдхэдээ 500 граммаhаа бага бэшээр нэмээхэ гэhэн уялгатай юм.

КПСС-эй ЦК-гэй болохоёо байгаа Пленумые ажалай эрхим амжалтаар угтахын түлөө Дондок Данжуров унаhан малгайгаа абаха тухагүй хүдэлжэ байна.

Д. Болхоев, манай корр.

Сүүдхэ бүридэ 1104 граммаар нэмээнэ

Намар, үбэлэй байрануудта хашараг, буруунуудые олоор томо болгожо, hайнаар шахаха гэhэн хүдэлөөнэй республика соогоо дэлгэрхэдэнь, Мухаршэбэрэй Сталинай нэрэмжэтэ колхозой 5-дахи комплексно бригадын малшад энэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр оролсоо hэн. Тус бригадада 80 гаран хашараг, буруунууд таргалуулагдахаар бүридхэгдөөд, эрхим малшад Иван Мальцев, Николай Теслев гэгшэдтэ актаар тушаагдаба.

102 толгой залуу мал томо болгохоёо С. Филиппов, М. Радионов гэгшэд тушаажа абаба. Нэрлэгдэhэн малшад тушаажа абаhан хашараг, буруунуудаа hайнаар таргалуулжа, түргэн томо болгохын тула мүнөөнhөө эршэмтэйгээр ажаллажа оронхой. Малаа хадагдаhан овёсой hуурин дээгүүр үдэртөө hайса адуулаад, hүниндөө толгой бүхэндэнь 1—2 килограмм зелёнка үгэдэг юм. Таргалуулагдаха малаа 15 үдэрэй туршада адуулhанайнгаа удаа шэгнэхэдэнь бултадаа 12 центнер 77 килограммаар гү, али тус бүридөө 15 килограмм 980 граммаар нэмэhэн байба. Тиигэжэ таргалуулагдаха залуу малнуудые hайнаар харууhалжа, шэгнүүрыень горьтойгоор нэмээhэн нүхэд Мальцев, Теслев гэгшэд 15 үдэрэй туршада тус тустаа 611 түхэриг олобод.

Мүн нүхэр Филиппов, Радионов гэгшэд харууhалжа байhан хашараг, буруунуудаа сүүдхэ бүри тус тустань 1104 граммаар нэмээжэ, 15 үдэр соо 817-гоод түхэриг олоо юм.

А. Балдаев.

Баргажанай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо буруушан Жамбал Аюшеевич Аюшеев эрхим ажалаараа магтуулжа байдаг. Мүнөө 214 толгой хашарагуудынь тус бүридөө дунда зэргээр 222 килограмм татадаг юм. Хашарагуудынь сүүдхэ бүри тус тустаа 812 граммаар нэмэнэ. **Зураг дээрэ:** нүхэр Аюшеев малаа адуулжа ябана.

Л. Хайдуровай фото.

Улан-Удын сэмбын фабрика КПСС-эй ЦК-гэй июниин Пленумэй тогтоолые бэелүүлэн машина түхеэрэлгээ шэнэдхэнэ, шэнэ станогуудые хабсарган табина. **Зураг дээрэ:** үндэр бүтээсэтэй «М-150» маркын утаhа оройхо шэнэ станок дээрэ ажалай түрүүшүүлэй нэгэн Нина Федоровна Павлова хүдэлмэрилжэ байна.

А. Мантаевай фото.

Ехэ үдэрэй хүндэлэлдэ

Агууехэ Октябриин хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаhан Темлюгэй цементын заводой хүдэлмэришэд үдэр үнгэрхэ бүри шэнэ амжалта туйлана. Заводой гол цехүүдэй нэгэндэ халаанай мастераар ажалладаг Н. А. Хлыстовэй бригадынхид октябрь hарынгаа түсэбые дүрбэн хоногоор урид дүүргэбэ.

Г. Жанаев.

Цэдэн ГАЛСАНОВ

Бурят орон

Аглаг Үдэ, Сэлэнгын
Аман дээрэ бадарhан
Ургы hайхан сэсэглиг—
Улан-Удэ байдаг юм.
Аймаг бүреэ задарhан
Алтан набша дундуурнь
Манай шэнэ нютагууд
Мандан хүгжэн байдаг юм.
  Баян даа дуугаар Буряднай,
  Баяраар байнал булгилан.
  Элбэг даа уhаар Байгалнай,
  Эршэтэй байнал долгилон.
Ьайхан Совет Холбооной
Ьалаань боложо hалбарhан
Ужам Бурят ороной
Уула, газар баян юм.
Ажалай халуун эдэбхи
Дүлэ татан орьёлжо,
Арад түмэн хүнүүднай
Алдар сууда гараа юм.
  Баян даа дуугаар Буряднай,
  Баяраар байнал булгилан.
  Элбэг даа уhаар Байгалнай,
  Эршэтэй байнал долгилон.
Сэсэн алтан Хууляараа
Сүлөө эрхын аажамда,
Харгы замай сэбэртэ
Дуулан байхам hайханхан,
Ажал хэхэм хүндэтэйл,
Амарха, hурхам сэнгүүтэйл,
Мүнөө хүхюун байналди,
Үглөө үшөө hайханхан.
  Баян даа дуугаар Буряднай.
  Баяраар байнал булгилан.
  Элбэг даа уhаар Байгалнай,
  Эршэтэй байнал долгилон.

Искусствын, уран зохёолой декадада бэлэдхэл

Шэмээшэгүүдэй хоор

Ехэ-Куналейн дуушад Тарбагатай соогоо үнинhөө хойшо суурхуулдаг байгаа. Түрэ хуримай, арадай элдэб hайндэрэй, зугаа нааданай үедэ тэндэхи залуушуул, мүн наhажаалшье хүнүүд олоороо сугларжа, уянгатай ута, огсом шанга дуунуудые үдэшэ орой болотор татадаг заншалтай байhан юм. Тэдэнэр Байгалhаа урдуурхи ужам дайда руу зөөжэ ерэхэдээ асарhан дуунуудаа дууладаг, сортоотойгоор хатардаг байба. Мүнөө дуунуудайнь аялга, абяан баяраар билтаранхай байдаг.

Ехэ Куналейн дуушад гушаад ондо тусхай хоор болоhон байха. Тэрэ сагhаа хойшо тус хоор уран hайханай харалгануудта ходо хабаададаг, тосхонойнгоо клубта концерт харуулдаг болонхой. 1933 ондо, Бурядай республикын тогтоhоор 10 жэл гүйсэhэнэй ойн hайндэрэй үеэр шэмээшэгүүдэй хоор Улан-Удэдэ уригдажа, городой ажалшадай үндэр магтаалда хүртэhэнhөө хойшо соёл культурын хэмжээ ябуулгануудта ходо хабаадалсадаг болоhон, өөhэдынгөө мэргэжэл, шадабариие дээшэлүүлхын тула нилээд ехэ хүдэлмэри хэhэн байна.

Арадай дуунай аятай нугалбари, өөрсэ аялга—Ехэ-Куналейн дуунуудай гол шэнжэнь болодог. Тэрээнhээ гадна. Ехэ-Куналейн дуушад өөhэдөө дуунуудые зохёодог, тэдэндээ тааруугаар аялга найруулдаг байха юм.

1940 ондо болоошо түрүүшын декадын үедэ тус хоор СССР-эй Ехэ театрын сценэ дээрэ дуулаhан, Москвагай предприятинуудта концерт харуулhан байгаа. Хоорой дуулаhан «Бока мои бока» гэжэ дуун ниислэл хотынхидой үндэр сэгнэлтэдэ хүртэhэн гэдэг. Тиихэдэ хоортонь гушан дуушад хабаададаг байгаа. Олонхинь наhажаал хүнүүд бэлэй. Арадай дуу дуулахадаа гайхалтай бэрхэ Василиса Трофимовна Ивановагай сортоотойгоор, солгёоноор дуулаhыень ниислэл хотынхид мартаагүй байха.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ шэмээшэгүүдэй хоор Улаан Армиин частьнуудта ябадаг, сэрэгэй госпитальнуудта ошожо, шархатаhан хүнүүдтэ концерт харуулдаг байгаа.

Мүнөө Ехэ-Куналейн хоорто 300 хүн хабаадана. Тэдэнэй дунда Семен Мартемьянович Иванов гэжэ үбгэн бии. Тэрэнэй зохёоhон дуунуудые хооройхид ходо дууладаг. Агууехэ поэт Н. С. Некрасовай зохёоhон «Коробочка» гэжэ дууе Ехэ-Куналейн дуушад энеэдэтэй хүхюутэй болгожо байгаад дуулахадаа, гадагуур бэрхэ юм.

Бурядай искусствын, уран зохёолой хоёрдохи декадада ошолдохо дуушадынь ехэнхидээ залуушуул. Тэдэнэй дунда үниинэй табан дуушад энэ хоорые анха түрүүн эмхидхэhэн Федор Ферапонтович Рыжаков, дуушад С. М. Иванов, И. С. Рымарев, П. Ф. Васильев, Е. П. Иванова гэгшэд бии. Эдэнэр «Бидэ совет таряашадбди», «Колхозой таряалан дээгүүр», «Үбгэдэй дуун» гэхэ мэтэ дуунуудые декадын үедэ дуулахань. Дуунуудай үгэ, хүгжэм өөhэдынь найруулhан.

Декадада хабаадалсаха дуушалай дунда hаалишад Е. А. Ивлева, В. К. Федорова, Е. Е. Гребенщикова, С. С. Иванова, М. М. Кондрашина гэгшэд бии.

А. Плишкина,
Улан-Удын хүгжэмэй училищиин директор.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Шэмээшэгүүдэй хоор. **С. Доржиевай** фото.

„БАЙГАЛАЙ ТОЛОН" 1960 ОНДО

...рэхэ 1960 ондо ...ай журналай га...а эхилhээр та...жэл гүйсэхээ ...а. Энэ «бишыхан ойгоо» ...шан гэжэ угтахаяа байнабта, ...өө гаража байгшаhаа удхынгаа, ... хэлбэриингээшье талаар hайн ...ээ али зэргын хубилалта боло..., «гартаа оруулаад» байhан шэ... hонирхолтой зохёолнуудаар ...бта гэхэ зэргын асуудалнууд ...ай уншагшадые эрхэбшэ hо...уулна ёhотой, тиигэнгүй байха ...аншьегүй.

...гөөр ямар нэгэн шэнэ зорилго ...хынгаа урда тээ гэхэ гү, али ..., тиимэ юумэ хэхэбди гэжэ ...аад уялгаяа үгэхынгөө хажуу...халта гэдэргээ эрьежэ, энээн... урагша хэhэн ажал, хэлэhэн үгэ ...оо зэргэсүүлэн хараха дуран ...ээг. Тэрээн тушаа тобшолхо ...оо hаа иимэ. Нёдондо хараалhан ...ээймнай ёhоор, манай журнал...энэ жэлэй хугасаа соо Барадий ...ноновой «Харьялан урдаа Хёл...най», Исай Калашниковай ...лшын сухарилта» гэжэ рома... хэблэгдээ. Уран шүлэгэйшье, ...гэйшье, найруулга зохёолой... талаар манай литературада ...э хэдэ хэдэн шэнэ нэрэнүүд нэ... А. Жамбалдоржиевай, К. Цы...овэй, В. Бильдушкиновай, ...Очировай рассказуудтай, Д. Ул...евай, И. Муруевагай зужэ...тэй, Ц. Хамаевай, Ц. Сультимай, З. Гомбожабайн, Ч. Гом...ай болон бусад нүхэдэй шүлэ...тэй манай уншагшад түрүү...нээ ушарhан байха. Тэрээн... гадна, Усть-Ордын, Агын Бурят национальна округуудhаа оло... зохёолшодой, эхилэн бэшэгшэ... шүлэгүүд, рассказууд толилог...

...род, бурят хэлэн дээрэ журна... ...ай ондо ондоогоор гарадаг публикын «Цог» гэжэ журналнуудhаа абажа, hонирхолтой зохёолнуудые журнал соогоо оруулдаг байбал таарамжатай гээшэ ха гэжэ hананабди. Жэшээлхэдэ, энэ жэлэймнай табадахи ном соо Үбэр Монголой элитэ зохёолшо, нүхэр Малчинхүү гэдэгэй «Баян Обоо дээрэ» гэhэн очерк гаража байна.

Саашань хэлэхэдэ, журналаа уралан шэмэглэхэ талааршье энэ жэлдэ зарим тэды оролдолго гаргагдаhан байха. Ород орондо бурят арадай hайн дураараа нэгэдэн ороhоор 300 жэлэй ойн баярта зорюулhан номерыемнай уншагшад hанана ёhотой. Элдэб шэмэглэл гоёолто, зурагууд, үнгэтэ дүрэнүүдые журналайнгаа номер бүхэндэ таарамжатай газартань хабсарган оруулхые оролдодог байгаабди.

Дээрэ хэлэгдэhэн үгэнүүдые уншаад, «журналнай өөгүй hайнаар гарадаг байба гээшэ аал, яагаа жэгтэй юм?» гэжэ зарим нүхэдүүд (илангаяа захижа абадаггүй хүнүүд) hанажа болохо. Тэрэмнай ехэхэн эндүүрэл гээшэ ааб даа. Наада захынь абахада, манай журнал соохи «Долоон жэлэй дорюун алхам» гэжэ яhалашье гоё нэрэтэй таhаг hанаhанда хүрэнэгүй, үшөөл мууханаар гарана. «Хурса гуурhатай» зохёолшод, «хурдан түргэн» журналистнар тэндэ мүнөө дээрээ гар хүрэлсэнэгүй гэхэдэ буруу болохогүй. Хүнэй уншаад үнэхөөр hонирхомоор, зүрхэ сэдьхэлээ хүдэлгэмөөр, жэшээ абаhайб гэжэ hанамаар очерк, зураглал, ябууд бэшэhэн тэмдэглэлнүүд номерhоо номер бүхэндэ гараха ёhотой байгаа бшуу. Үшөө нэгэ «хүндүүлхэй газарнай» иимэ. Заримдаа өөhэдөөшье нобшорhоор, олонхи ушарта хэблэлэй газарай муугаар ажаллаhанhаа боложо, бурят журналнай хожомдодог байгаа. Тэрээниие болюулхын хойноhоо али бүхы аргаар оролдохо зэргэтэйбди.

Урда жэлдэ хараалhанайнгаа ёhоор, зүүн зүгэй оронуудай — Хитадай, Корейн, Энэдхэгэй, Монголой зохёолшодой бэшэhэн шүлэг, повесть, рассказуудые шадаха соогоо хэблэдэг байгаабди. Теэд литературна нэгэдэлэй гэшүүдэй болон ургажа ябаа залуу нүхэдэй бэшэhэн зүйлнүүдые үргэнөөр толилходомнай «Ханинарайминай зохёолнууд» гэжэ таhаг ехэнхидээ түригдэжэ «hууригүйдэхэеэ» hанадаг бэлэй. Саашадаа дашье олон оронуудай литературада хандажа, «арбан тээшээ арбагайдахагүйн» тула гол түлэб Үбэр Монголой «Үнэр сэсэг» гү, али Монголой Арадай Рес...

Журналайнгаа ерэхэ жэлэй түсэб табихадаа, манай арадай мүнөө үеын байдалые шадаал hаа үргэнөөр, бүри гүнзэгыгөөр харуулха гэжэ оролдоhон байнабди. Энэ талаар бэшэгдэhэн үргэн дэлисэтэй, дэлгэрэнгы томо зохёолнууд, сэхынь хэлэхэдэ, үшөөл хомор байhаар. Бурьялан хүгжэжэ, үдэрhөө үдэртэ танигдаха хүсэгдэхэ аргагүйгөөр хубилжа байгаа ажабайдал тухай бэшэхэ гээшэ балай бэлэн хэрэг бэшэ. Теэд хүшэр хүндэ юумэнhээ гэдэргээ сухарингүйгөөр ажаллаха, үсэд шангаар оролдохо. зүдхэхэ ёhотой гэжэ манай парти бидэниие hургана бшуу.

Уран зохёолшо Цыден-Жаб Жимбиев хэдыхэн жэлэй урда тээ Агын округой Цогто-Хангилай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо ошожо, зүгөөргүй удаан ажаллаhан байха юм. Колхозой партийна организациин секретариин орлогшоор тэндэ hунгагдаhан уран зохёолшо хүдөө нютагай ажалша малшадаар, юрын хүнүүдээр, хүтэлбэрилхы нүхэдөөр үдэр бүхэндэ уулзажа, хөөрэлдэжэ, ажал хүдэлмэридэнь «улаан гараараа» оролсожо байгаа бшуу. Тэрээнэйнгээ эсэстэ Ага нютагай хонишод тухай томохон роман нүхэр Жимбиев бэшэжэ дүүргэнхэй. Энэ зохёолыень зүбшэн хэлсэжэ, авторай заhабари нэмэлтэ оруулhанай hүүлээр журналдаа хэблэн гаргаха түсэбтэйбди.

Нёдондо жэлдэ манай журналда толилогдоhон «Төөригдэhэн хуби заяан» гэжэ романай автор Даширабдан Батожабай мүнөө үеын байдалда зорюулhан шэнэ повесть бэшэжэ дүүргүүтэй байна. Тэрээн соонь залуу үетэниие ажалда дурэтэйгөөр hурган хүмүүжүүлхэ тухай, колхоз, hургуули, түрэлхид гурбанай нягта холбоотойгоор ажаллаха тухай хэлэгдэнэ. Хоёр гарайнгаа хурганuудай тооhоо олон класс дүүргэhэн аад лэ, шэниисэ овёс хоёрые илгаруулхагүй, тэмээнэй ноохоншье, ямаанай хөөбэришье хүсэд танихагүй «эрдэмтэн, hургуулитан» hайсал гарадаг байгаа бшуу. Юун дээрэhээ, яахадаа тиимэ ушар болодог байгааб, хайшан гэбэл энэ дутагдалые түргэнөөр зайлуулхаб гэhэн асуудалда уранзохёолшо харюу үгэхые оролдоно.

Эдэ нүхэдhөө гадна, уран зохёолшо Африкан Бальбуров манай журналда гаргуулхын тула «Мүрэнэй эхин» гэжэ томохон роман дурадханхай. Баруун бурят нютагуудта түрүүшын эрдэмтэн hургуулитанай ургажа гараhан тушаа, совет засаг бэхижүүлхын хойноhоо ород нүхэдтэеэ хамта тэдэнэй хайшан гэжэ тэмсэhэн тушаа энэ зохёол доторнь хэлэгдэнэ.

Республикымнай залуушуулай газетын хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Владимир Корнаков «Хадада үүр хираална» гэжэ роман редакцида асаржа тушаанхай.

Республикынгаа нютаг бүриин байдалые, тэндэ боложо байгаа шэнэ шэнэ хубилалтануудые hонирхолтой hайнаар харуулхын тула «Долоон жэлэй дорюун алхам», «Республикымнай картын дэргэдэ» гэhэн таhагуудые үндэhөөрнь шэнэдхэн табиха зорилготойбди. Тэндэ гансашье очерк, зураглалнууд гараха бэшэ, харин нютагай партийна, советскэ хүдэлмэрилэгшэдэй, ажалай түрүүшүүлэй, колхозой, совхозой мэргэжэлтэдэй бэшэгүүд толилогдохо байна. Хаа хаанагүй бодхоогдожо байгаа шэнэ баригануд — хото городууд, фабрика, заводууд, бэшэгдэхэ байна.

«Уран зохёолой нэгэдэлhээ», «Шэнэ нэрэнүүд» гэhэн гаршагтайгаар залуу бэшэгшэдэй шүлэг, очерк, рассказуудые саг үргэлжэ хэблэхын хажуугаар, наhа бараhан зохёолшодой үдэр бүриин тэмдэглэл, түгэсхөөгүй зохёолнуудые гаргажа байхабди. Энээнэй урда тээ уран зохёолшо Жамсо Тумуновай «Сэрэгэй дэбтэрэй» манай журнал соо толилогдоходо уншагшад ехээр hонирхоо бэлэй. Хэблэлhээ гаража байгаа энэ жэлэймнай табадахи ном соо Хоца Намсараевай бэшэжэ дүүргээгүй шүлэг, Дамба Дашанимаевай хэдэн зохёолнууд оруулагданхай.

Ерэхэ жэлдэ «Арадай аман зохёол», «Ородой агууехэ зохёолшод», «Шэнэ дуунууд» гэhэн бүлэгүүд журналдамнай гарадаг байха юм. Эндэ хэблэн гаргуулхын тула нютаг бүриин шэнэ шэнэ арадай дуунуудые, hонирхолтой үльгэр онтохонуудые, үнэн болоhоншье ушарые бэшэжэ эльгээдэг байхыетнай уншагшадтаа захинабди. «Манай уншагшын буулгаhан дүрэ», «Ьонирхолтой үзэгдэл» гэхэ зэргын гаршагтайгаар шадамар hайнаар гаргаhан фотозураг гү, али юрэ бусын мэдээсэлнүүдые заатагүй толилдог байхабди.

Мүнөө үедэ ерэхэ жэлдэ абтаха газетэ, журналнуудай захил хаа хаанагүй хэгдэжэ байна. Тиимэhээ үндэhэн бурят хэлэн дээрэ гарадаг «Байгалай толон» журналые манай республикын соёлой гуламта, hургуули, эмхи зургаан бүхэн, хото, хүдөөгэй айлнууд барандаа захижа абадаг байха бэзэ гэжэ найданабди.

Ч. Намжилов,
«Байгалай толон» журналай редактор.

Үнэтэ бэлэгтэ хүртэгшэ

Бурят оронһоо холын Москва хото орожо, выставкэ хараад ерэһэн юрын хонишонии үетэн нүхэдынь һаяхан хүндэтэйгөөр угтаад, Чехословакиин выставкэһээ хүндэтэ бэлэг асарһыень ехээр һонирхон хараһан байна.

Курумканай аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой хониной фермын ахалагша хонишон Чимит Цыдыповна Бадмаева республикын түрүүшүүлтэй Москва орохо зол хубитай байжа, Эхэ оронойнгоо ниислэл хотын хэдэ хэдэн түүхэтэ газарнуудаар ябажа танилсаа. Кремльдэ, Третьяковска галерейдэ ороһонойнгоо, СССР-эй арадай ажахын туйлалта харуулһан выставкын павильонуудаар ябаһанайнгаа һүүлээр Чимит Цыдыповна «Чехословакиин шэл» гэһэн выставкэ ошожо хараа. Тэндэ ороһон хүнүүдһээ, юрын хонишон бүришье хүндэтэйгөөр угтагдаһандаа гайхахын ехээр гайхаба. Ушар ёһыень мэдэхэдэнь нүхэр Бадмаевагай урда тээ выставкые 999999 хүн хараһан, өөрөө нэгэдэхи миллионой тоодо ороһон байба. Иимэ һонирхолтой ушарые тэмдэглэн выставкын директор Ян Немец Чимит Цыдыповнада гоё һайхан бэлэгүүдые барюулаа. Хрусталь шэлээр гоё һайханаар угалзатуулан хэгдэһэн үнэтэ амһартанууд, нейлоноор нэхэгдэһэн кофто тэдэ бэлэгүүдэйнь дунда бии.

— Үнэтэ бэлэг абахаяа аягүйрхэхэдэмни выставкын директор иигэжэ мэдүүлээ һэн, —гэжэ Чимит Цыдыповна хөөрэнэ:

—Абагты, абагты! Совет, чехословак арадуудай хани барисаанай хүндэлэлдэ иимэ бэлэг танда барюулна гээшэбди.

Москва һайнаар ябажа ерэһэн нүхэр Бадмаева фермэ дээрээ урма зоригтойгоор ажаллаха зуураа, Эхэ оронойнгоо ниислэл хотодо хараһан үзэһэнөө, Чехословакиин выставкын бэлэгтэ хүртэһэн тухайгаа колхозойнгоо гэшүүдтэ тодорхойгоор хөөрэжэ үгэнэ.

Г. Дубравин.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Курумканай аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон Чимит Бадмаева Москвада эмхидхэгдэһэн Чехословакиин шэлэй выставкын директор профессор Я. Немец гэгшэһээ бэлэг абажа байна. 2. Ч. Бадмаева абаһан бэлэгүүдээ танилдаа харуулжа байна.

Теннис наадагшадай мүрысөөн дүүрэбэ

Улан-Удэ городой культура, амаралтын паркда дүрбэн үдэрэй турша соо үргэлжэлһэн мүрысөөндэ 50 гаран спортсмен теннисээр республикын чемпионой нэрэ зэргын түлөө тэмсэһэн байна.

«Труд», ПВЗ-гэй «Локомотив», «Буревестник» бүлгэмүүдэй командынхид түрүү һууринуудые эзэлһэнэйнгээ түлөө шангуудые абаа. Эдиршүүлэй дунда болоһон мүрысөөндэ городой 3-дахи һургуулиинхид шалгараа. Мүрысөөндэ илаһан командануудта дипломууд, дамжуулгын кубогууд барюулагдаба.

Республикын чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэхын тула эрэшүүлэй дунда шанга тулалдаан боложо, Владимир Лиханов («Труд») нэгэдэхи, Евгений Краснов («Труд»)—хоёрдохи, Владимир Плутт (Улан-Удэ)— гурбадахи һуури эзэлһэн байна. Эхэнэрнүүдэй дундаһаа Тамара Моисеенко («Труд») нэгэдэхи, Тамара Рожина (ПВЗ-гэй «Локомотив»)—хоёрдохи һуури эзэлбэ.

Һонирхолтой энэ мүрысөөе олон хүн хараһан байна.

А. Игумнов.

Колхозой барилга дээрэ...

Ниитынгээ малые зохид дулаан байраар хангаха, мүн культурно-ажаһуудалай барилгануудые хэхэ хэрэгтэ «III пятилетка» колхозой правлени, партийна организаци һаналаа ехээр хандуулна. Һүүлэй хоёр—гурбан жэлэй туршада хониной, шубуунай байра, автогараж, овощехранилищи, хүүгэдэй ясли, 120 хүнэй һууритай клуб шэнээр бариг-дажа, ашаглалгада үгтэнхэй. Энээнһээ гадна, колхозой гэшүүд өөһэдтөө шэнэ гэрнүүдые олоор барижа байнхай.

В. Жигжитов.

Иволга.

Хилын саанаһаа

Ю. Цеденбалай хэлэһэн үгэ

УЛАН-БАТОР, ноябриин 3. (ТАСС). МОНЦАМЭ агентствын дамжуулһанай ёһоор, ороной гүрэнэй ажахынуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд болон мэргэжэлтэдэй зүблөөн дээрэ МНРП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь, Монголой Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Ю. Цеденбал октябриин 31-дэ үгэ хэлэжэ, энэ жэлдэ Монголой таряашадай түйлаһан амжалтанууд тухай дэлгэрэнгыгээр тогтоһон байна. Өөһэдөө тарилга хэжэ, оронойнгоо хэрэглэмжые орооһо тарягаар хангаха шухала политическэ, ажахын зорилгые Монголой гүрэнэй ажахынуудай хүдэлмэрилэгшэд Советскэ Союзай туһаламжатайгаар амжалтатайгаар шиидхэжэ байнхай. Хүдөө ажахые социалистическэ ёһоор шэнэдхэн байгуулха, шэнэ газар элдүүрилхэ, республикын талха таталгын промышленностиие хүгжөөхэ хэрэгтэнь монгол арадта али бүхы туһаламжа үзүүлжэ байһанайнь түлөө Советскэ Союзай Коммунистическэ партида, совет арадта Ю. Цеденбал халуун амаршалга хүргөө.

Үгынгөө түгэсхэлдэ, Ю. Цеденбал уласхоорондын байдалай асуудалнуудта тогтожо хэлэһэн байна. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущевой США-да аяншалга уласхоорондын шахардуу шанга байдал һулаируулгада ехэ үүргэ дүүргээ. Советскэ правительствые толгойлогшын энэ амгалан, хани ёһоной аяншалга хэһыень бүхы түрүү олониитэ халуунаар һайшаагаа. Замбуулин соогуур дабшадаг советскэ ракетын табигдаһан ушар эб найрамдалай хэрэгтэ мүн лэ угаа ехэ удхашанартай. Советскэ наука болон техникын элитэ ехэ амжалтанууд «хүйтэн дай» үргэлжэлүүлхые эрмэлзэдэг хүнүүдые бодомжолжо үзэхыень баадхаһан байна. Буу зэбсэг бүхы дээрэнь, хүсэдөөр хуряаха тухай ООН-эй сессиин заседани дээрэ Н. С. Хрущевой оруулһан дурадхал бүхэдэлхэйн элитэ ехэ удхашанартай. Энэ дурадхалай хүлеэн абтаад байгаа һаа, бүхы дэлхэй дээрэ бата бэхи эб найрамдал хангагдаха байна гэжэ Ю. Цеденбал онсолон тэмдэглээ.

Вьетнамай Арадай армиин верховно командованиин буруушаалга

ХАНОЙ, ноябриин 4. (ТАСС). Вьетнамай информационно агентство иигэжэ мэдээсэнэ. Ажаглалта, хиналта хэхэ уласхоорондын комиссида Вьетнамай Арадай армиин верховно командованиин хэлхеэ холбоо байгуулдаг зургаан хоёр бэшэг эльгээгээ. Демилитаризованно зоно руу урдавьетнамайхидай ходолсо ородог болоһониие буруушаажа байһанаа эдэ бэшэгүүд соогоо тус зургаан элирхэйлэн, мэдүүлээ.

Һүүлэй үедэ демилитаризованно зонын хилые долоон бүлэг урдавьетнамайхид эбдэһэн байна гэжэ бэшэгүүд соо заагдана.

Агуухэ Октябриин 42 жэлэй ойдо зорюулагдаһан үдэшэ

ПЕКИН, ноябриин 4. (ТАСС). Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин 42 жэлэй ойдо зорюулагдаһан үдэшэ эндэ болоо гэжэ Синьхуа агентствын корреспондент Шанхайһаа мэдээсэнэ.

Хитад-советскэ хани барисаанай бүлгэмэй Шанхайска правлениин түрүүлэгшэ Кэ Цин-ши эндэ үгэ хэлэхэдээ, социализм болон коммунизм байгуулгада агуухэ амжалтануудые туйлаһантайнь дашарамдуулан совет арадые халуунаар амаршалаа.

Марксизм-ленинизмын үндэһэ һуурида түшэглэн Хитадай болон Советскэ Союзай арадуудай хоорондо тогтоогдоһон хани барисаан хэтэ үеын, бата бэхи хани барисаан мүн болоно гэжэ Кэ Цин-ши хэлээ.

Социалистическэ байгуулалтадань хитад арадта туһаламжа үзүүлдэгэйнь түлөө Советскэ Союзай Коммунистическэ партида, Советскэ правительствода, совет арадта Шанхайн хүн зоной зүгһөө Кэ Цин-ши халуун баясхалан хүргөө.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн сесси

Пленарна заседани

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 4. (ТАСС). ООН-эй Генеральна Ассамблейн хоёр пленарна заседани үсэгэлдэр боложо, Аюулгүйн Соведэй гурбадахи саг зуурын гэшүүниие һунгалга үргэлжэлүүлэгдэһэн, атомай хүсэнэй талаар уласхоорондын агентствын жэлэй турша соо хэһэн хүдэлмэри тухай элидхэл зүбшэн хэлсэгдэһэн байна.

Генеральна Ассамблейн үглөөнэй заседаниин эхиндэ Аюулгүйн Соведэй гурбадахи саг зуурын гэшүүнэй һунгалта үргэлжэлүүлэгдэбэ. Зүүн Европын оронуудта хамаатай нэгэ һуурида хоёр кандидатура — Польша, Турци дэбжүүлэгдэһэниинь мэдээжэ. 1946 ондо Лондондо баталагдаһан хэлсээе эбдэн баруун гүрэнүүд Турциин кандидатурые дэбжүүлһэн байгаа. Урда тээнь 31 дахин дуугаа үгэлгын болоходо алиншье кандидатурань дуунай гурбанай хоёр хубиие абажа шадаагүй һэн. Мүнөөдэр зургаа дахин дуугаа үгэлгэ болобошье, бэрхэшээл зайсуулагдаагүй. Дуугаа үгэлгын сүрбандань Польша хэдэн дуу олоор абаа, нүгөө гурбандань Турци хэдэн дуу олоор абаһан байна. Гэхэдэ, алинииншье 43 дуунһаа олые абажа шадаагүй. Тиимэһээ һунгалта хоёр долоон хоногоор дахяад хойшолуулагдаа.

Тэрэнэй һүүлээр, атомай хүсэнэй талаар уласхоорондын агентствын жэлэй турша соо, 1958 оной июлиин 1-һээ 1959 оной июниин 31 хүрэтэр хэһэн хүдэлмэри тухай элидхэлые Ассамблей зүбшэн хэлсэһэн байна. Тус асуудалаар 12 ороной, тэрэ тоодо СССР-эй түлөөлэгшэ үгэ хэлээ.

Һүүлээрнь, дурсагдаһан элидхэлые Генеральна Ассамблей анхаралдаа абана гэһэн тогтоолой проектые Ассамблей һайшааһан байна. Иимэ проект Чехословаки, ОАР, Урда-Африкын Союз оруулһан байгаа.

КНДР-эй правительствын меморандум

ПХЕНЬЯН, ноябриин 4. (ТАСС). Урда Корейһээ Америкын сэрэгүүдые заабол гаргаха, «Корейе нэгэдүүлэн һэргээхэ талаар ООН-эй комиссиие» дары тарааха хэмжээнүүдые абаха тухай эрилтэ ООН-эй үмэнэ Корейн Арадай-Демократическа Республикын правительство табиһан байна.

«Корейе нэгэдүүлэн һэргээхэ талаар ООН-эй комиссиин» жэл бүриин элидхэлтэй дашарамдуулан толилогдоһон меморандум соогоо КНДР-эй правительство иигэжэ мэдүүлээ. ООН-эй комисси Корейдэ США-гэй бэелүүлдэг ээрхэг түримхэй политикые далдална, мүн ороние эбэй ёһоор нэгэдүүлхэ хэрэгтэ һаад ушаруулна.

Корейн асуудал Корейн арадай өөһэдынь хэрэг болоно, тиимэһээ гадаа талаһаа ямаршье хамааралсалгүйгөөр Хойто болон Урда Корейдэ бүгэдэниитын һунгалта үнгэргэжэ, засагай нэгэ органиие байгуулжа, ойрын саг соо амгалан ёһоор шиидхэгдэхэ ёһотой гэжэ КНДР-эй правительство онсолон тэмдэглэнэ.

Советскэ мэргэжэлтэдэй хүндэлэлдэ зорюулагдаһан уулзалга болобо

ПЕКИН, ноябриин 4. (ТАСС). Синьхуа агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Октябриин революциин 42 жэлэй ойтой дашарамдуулан, советскэ мэргэжэлтэдэй хүндэлэлдэ зорюулан, КНР-эй Гүрэнэй соведэй премьерэй орлогшо Ли Фу-чунь уулзалга хээ.

Хитадай Арадай Республикын Гүрэнэй соведэй зүгһөө уулзалга дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Ли Фу-чунь һайндэрэй болохоёо байһантай дашарамдуулан, советскэ мэргэжэлтэдые халуунаар амаршалаа.

Октябриин революциин илалта хүн түрэлтэнэй түүхэдэ шэнэ үе нээжэ үгөө, бүхы хүн түрэлтэндэ коммунизм тээшэ зам нээжэ үгөө гэжэ Ли Фу-чунь хэлээ.

Хитадай революци Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин үргэлжэл мүн болоно гэжэ Ли Фу-чунь саашань хэлэһэн байна.

СССР-эй КНР-тэ байдаг посольствын советник С. Я. Фомин уулзалга дээрэ харюугай үгэ хэлээ.

Нидерланд. Амстердамда гэр байра ехээр дуталдадаг юм. Амстердам шадарай тусхай гаваньда «уһан дээрэ баригдаһан гэрнүүдтэ» зарим хүнүүд байдаг. Гаваньһаа гаража ошохо тухай уһан дээрэ түхеэрэгдэһэн гэрнүүдэй эзэдтэ муниципальна засагаархид захиралта үгэһэн байна. Гаваньда байрлагшад мүнөө Амстердамай каналнуудта байрануудаа нүүлгэн абаашаха баатай болонхой. Ехэ бэрхэшээлнүүд тохёолдоно. Уһан, электрын гэрэл гэхэ мэтэ дуталдана. **Зураг дээрэ:** эхэнэр гашхүүрээр өөрынгөө «гэртэ» орожо ябана.

АНП фотын фото.

Баруун Германи далайн-сэрэгэй флот байгуулна

БЕРЛИН, ноябриин 4. (ТАСС). Баруун Германиин далайн-сэрэгэй флодто хэрэглэгдэхэ уһан доогуур ябадаг онгосо Килиин верфьнүүдэй нэгэндэ декабрь соо уһанда табигдаха байна. АДН агентствын Боннһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, энэ онгосо Баруун Германиин верфьнүүдтэ бүтээгдэхэ, уһан доогуур ябадаг 12 онгосын түрүүшынхинь болоно. Гадна ФРГ-гэй сэрэгэй министерство уһан доогуур ябадаг, шэнэ түхэлэй багашагууд онгосонуудые бүтээхэ захил верфьнүүдтэ хэһэн байха юм.

Баруун Германиин далайн-сэрэгэй хүсэнүүдэй уһан доогуур ябадаг онгосонууд гол түлэб Балтиин далайн эрьеын портнуудта байрлуулагдаха. Нейштадт порт (Шлезвиг-Гольштейн) тэдэнэй гол ба[...]

болохо юм.

Баруун Германиин далайн-с[...] гэй флодые байгуулха түсэб ту[...] мэдээсэхэ зуураа, АДН агентс[...] иигэжэ тэмдэглэнэ. Атомна рак[...] нүүдые тээгээд ябажа шадаха минецүүд, «Поларис» гэжэ түхэ[...] атомна ракетэнүүдээр хангагда[...] уһан доогуур ябадаг онгосо[...] хамагай түрүүндэ баригдахаар сэблэгдэнэ.

Балтиин далайн эрье дээгүүр [...] лайн-сэрэгэй шэнэ базанууд ба[...] даха, далайн-сэрэгэй флодой [...] ладаг хуушан пунктнууд [...] жуулан һайжаруулагдаха. Тэр[...] лэн Фленсбургын болон Фем[...] гэжэ аралай хоорондо рада[...] станцинууд баригдахаар хараа[...] дана.

Түбэдэй политическэ консультативна соведэй сес[...] зарлаха бэлэдхэл хэхэ комитет байгуулагдаба

ПЕКИН, ноябриин 4. (ТАСС). Синьхуа агентствын корреспондентын Һасаһаа мэдээсэһэнэй ёһоор. Түбэдэй хүн зоной түлөөлэгшэдэй түрүүшын суглаан эндэ болоно. Түбэдэй политическэ консультативна соведэй сесси зарлаха бэлэдхэл хэхэ комитет байгуулагдаа. Комитедэй түрүүлэгшээр Чжан Чэн-у һунгагдаһан байна.

Суглаан дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Чжан Чэн-у иигэжэ тэмдэглээ. Түбэдэй ажалша бүхы хүнүүдэй [...] лөөлэгшэдтэй хэлсээнүүдэй [...] зүбшэлнүүдэй хэгдэһэнэй һүүл[...] Түбэдэй политическэ консульта[...] на соведэй бэлэдхэлэй комитет [...] гуулагдаа. Түбэдэй полити[...] консультативна соведэй сесси [...] лаха гээшэ энэ комитедэй зор[...] болоно.

1959 оной ноябриин 7-д[...] Улан-Удэ городто ажалша[...] демонстраци үнгэргэхэ[...] ТҮСЭБ

1959 оной ноябриин 7-до Соведүү[...] талмай дээрэ ажалшадай демонстра[...] болохо. Үдэрэй 11 часта демонстра[...] эхилхэ байна.

Демонстрацида хабаадаха хүнүүд үгл[...] нэй 9 час 30 минутада өөһэдынгөө пр[...] приятии, эмхи зургаан болон һуралса[...] газарнуудта суглараад, демонстраци [...] гэргэхэ түсэбэй ёһоор тогтоогдоһон гү[...] маар демонстрацида ябаха газарнууд[...] үглөөнэй 10 час 30 минутада ошоод [...] ха ёһотой.

Районуудай ниитэ колоннонууд [...] пунктнуудта жагсаха байна:

1. Гэгээрэлэй министерствын, Зам [...] рилсаанай министерствын һургуули[...] дай, тусхай мэргэжэл олохо һуралса[...] һургуулинуудай һурагшад «Прогресс» [...] нотеатрһаа Каландарашвилиин үйлсэ [...] рэтэр Ленинэй үйлсэдэ жагсаха.

2. Советскэ районой предприяти[...] болон эмхи зургаануудай ажалшад [...] дынгөө коллентивүүдтэ сугларһанай[...] һүүлээр, Революциин талмай дээрэ, [...] Кировэй үйлсөөр Смолиной үйлсэ хүр[...] ниитэ колонно боложо жагсаха.

3. Железнодорожно районой ажал[...] Ленинэй үйлсэһөө эхилээд Каландараш[...] лиин, Сталинай үйлсэнүүдээр путепр[...] хүрэтэр районно ниитэ колонно бол[...] жагсаха.

4. Октябрьска районой ажалша[...] колонно Театральна талмай дээрэ, [...] Читын үйлсөөр жагсаха.

Районуудай колоннонуудта коллек[...] вүүдэй жагсаха һууринуудые районно [...] миссинууд тогтоохо.

Городой һургуулинуудай һурагша[...] хамтын колонно демонстрациие нэ[...] удаань районуудай ажалшадай колон[...] нууд ябажа гараха.

Ниитэ колоннонуудай жагсаха га[...] нуудта (Соведүүдэй талмай, Ленинэй, [...] линай, Каландарашвилиин, Кировэй, [...] бышевай, Советскэ, Свердловой, Банз[...] вай үйлсэнүүдтэ) транспорт үглөөнэй [...] час 30 минутаһаа, трамвай 9 часһаа [...] хаяа болихо.

Ниитэ колоннонуудай жагсаха га[...] нуудта үглөөнэй 10 часһаа эхилээд, [...] монстрациин дүүрэтэр ябаган хүнүүд [...] хаяа болихо.

Соведүүдэй талмай дээрэ гараха пропу[...] той автомашинанууд Ранжуровай [...] Железнодорожно үйлсэнүүд тээһээ [...] чая үйлсөөр тиишэ орохо ёһотой.

Соведүүдэй талмай дээрэ гараха [...] пусктой гү, али уряалай билеттэй [...] нүүд 10 час 30 минута хүрэтэр Лени[...] болон Сталинай үйлсэнүүд тээһээ ти[...] орохо ёһотой. Тогтоогдоһон зэнэ [...] һүүлээр талмай дээрэ оролго зогсоог[...] байна.

СССР-эй, РСФСР-эй, Бурядай АСС[...] Верховно Соведүүдэй депутадууд, К[...] эй обкомой болон горкомой гэшүүд [...] дынгөө үнэмшэлгэнүүдээр Соведүүдэй [...] май дээрэ орохо байна.

Колоннонуудай ябалгые хүтэлбэр[...] демонстрациин үедэ гурим сахилгые [...] хидхэлгэ Бурядай АССР-эй МВД-гэй А[...] най таһагай начальнигай орлогшо [...] В. П. Сорокиндо даалгагдаа.

Городой комисси.

Футболистнарай мэргэжэл шадабари дээшэлүүлхэ

Байгша ондо болоһон РСФСР-эй, Советскэ Союзай арадуудай спартакиадада зорюулагдаһан мүрысөөнүүдтэ зоно соогоо түрүү һуури эзэлхын түлөө республикымнай спортсменүүд эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

Үнгэрэгшэ жэлдэ Советскэ Союзай «Б» классай футболистнуудай дунда болоһон мүрысөөндэ зоно соогоо һүүлшын һуури эзэлһэн манай футболистнар энэ жэлдэ ямараар наадааб гэжэ хараха болоо һаа, тиимэшье һайн бэшэ.

Улан-Удын «Локомотив» командын футболистнар энэ жэлдэшье бэлэдхэл муутай байһанаа үшөө дахин гэршэлэн харуулба. Тус команда зонын мүрысөөнүүдтэ 13-дахи һуури эзэлжэ, Владивосток городой «Луч» гэжэ гансахан командын урда тээ оробо. Энэ жэлэй мүрысөөнүүдэй дүн дээрэһээ харахада, республикымнай футболистнар үнгэрэгшэ жэлэйхидэл адляар бэлэдхэл муутайгаар наадаһан байна. Гэхэ зуура «Локомотив» командынхид 1958 онойхидо орходоо энэ жэл һайнаар наадаха бүхы аргатай байгаа. Яахадааб гэхэдэ, командын хахадынь шахуу шэнэлэгдэжэ, залуушуул олошороо.

Энэ жэлэй сезондо манай футболистнарай хамгаалагшадынь нэгэ бага һайнаар наадаа гэжэ зарим хүнүүд буруу сэгнэлтэ үгэнэ. Үнэндөө «Локомотив» командынхидай хамгаалагшад долоодохи зоно соогоо эгээл муугаар наадаа. Тэдэнэр өөһэдынгөө ворота руу 52 бүмбэгэ сохюулаа. Энэнь зонын командануудайхиһаа бултанһаань олон болоно бшуу. Мүнөө үеын футболистнар ёһотойл һайн мэргэжэл шадабаригүйгөөр, физическэ бэлэдхэлгүйгөөр амжалтатайгаар наадажа шадахагүй байһаниинь элитэ. Тиибэшье манай футболистнар бүмбэгэ бэе бэедээ дамжуулха, хоёр хүлөөрөө бүмбэгэ үдьхэлхэ, тархяараа сохихо гэхэ мэтэ наадалгын элдэб орёо нарин гуримые түргөөр хэрэглэжэ шаданагүй. Добтологшоднай нүгөөдүүлэйнгээ ворота руу хэрэгтэй сагтань бүмбэгэ сохихые оролдодоггүй, ехэнхи ушартаа талмайн хажуу тээ бүмбэгэеэ үдьхэлжэрхидэг байна. Нүгөөдүүлэйнгээ ворота руу гүйдэл дундаа бүмбэгэ сохижо оруулха ушар хомор үзэгдэнэ. Футболистнуудай физическэ бэлэдхэлые һайжаруулха гээшэ мүн лэ угаа шухала. Гэхэ зуура, энэ талаар манай футболистнар зонын бусад командануудайхиһаа бэлэдхэл муутай.

Республикын футболистнарай тактическа бэлэдхэлынь мүн лэ һула. Манай суглуулагдамал команда солбон бэрхэ добтологшогүй байһаар. Командын гол добтологшоор удаан сагта Владимир Кадочников (9-дэхи номерой) наадаһан юм. Гэбэшье нүхэр Кадочников өөрынгөө үүргые хүсэд дүүргэжэ шаданагүй. Гол добтологшоор наадаһан хүн солбон бушуу, зүрхэтэй, үүсхэл оролдосотой байха зэргэтэй. Командын тренернүүд М. Филатов, В. Балакирев гэгшэд гэшүүн бүхэнэйнгөө мэргэжэлые дээшэлүүлжэ шадаагүй, дээшэлүүлхыешье хүсэд оролдоногүй.

Энэ жэлэй мүрысөөнэй дүн харахада, долоодохи зонодо дүй дүршэлтэй команданууд наадаа. Жэшээнь, Свердловск, Хабаровск городуудай сэрэгэй командануудай футболистнар, Красноярскын «Локомотив», Кемеровэй «Химик» команданууд мэргэжэл шадабаритай байһанаа харуулба.

Хэдэ хэдэн түрүү командануудтай наадаһан «локомотивайхид» зоно соогоо муу бэшэ һуури эзэлхэ аргатай байгаа. Яахадааб гэхэдэ, тэдэнэр олохон командануудтай тэнсээ. Эдэ бүгэдые тренернүүд хараадаа абалсаха зэргэтэй байгаа.

Хэрбээ республикын спортивна бүлгэмүүд болон организацинуудай Союзай соведэй зүгһөө зохихо туһаламжа үзүүлэгдэһэн сагтань лэ Бурядай футболистнарай мэргэжэл шадабариие дээшэлүүлжэ болохо байна. Эдир залуу футболистнарта зохихо анхарал хандуулжа, тэдэнэрые суглуулагдамал командада шэлэн абаха гээшэ мүн лэ шухала асуудалнуудай нэгэн болоно.

Н. Иванов.

Советскэ авиациин элитэ ехэ туйлалта

Турбореактивна нэгэ двигательтэй, «Е-66» маркын самолёдоор летчик Г. К. Мосолов октябриин 31-дэ час соо 2388 километр (дунда зэргээр) түргэнөөр ниидэһэн байна. Ниидэлгэнүүдэйнгээ нэгэндэ тэрэ час соо 2504 километр зайе гаталһан байна.

Энэ үрэ дүнгые дэлхэйн рекорд гэжэ бүридхэлдэ абахын тулада ФАИ-да В. П. Чкаловай нэрэмжэтэ Центральна аэроклуб эльгээхэнь. (ТАСС).

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕ[...]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам редактора—32-74, отв секретаря—27-37, отделов: партийной жизни—34-05, сельского хозяйства и советского строительства—47-59, промышленности и транспорта, пропаганды, информации—35-14, культуры—24-74, писем и рабселькоров—40-49, отдел переводов корректорская—35-95, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н01189. г. Улан-Удэ. Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак. № 5101.